

1 תקנות בית הדין לעבודה (סדרי דין), התשנ"ב-1991

בתוקף סמכותי לפי סעיף 43(ב) לחוק בית הדין לעבודה, התשכ"ט-1969 (להלן - החוק), ולאחר התייעצות עם שר העבודה והרווחה אני מתקין תקנות אלה:

פרק א': פרשנות ותחולה

1. הגדרות

(תיקונים: התשע"ג, התשפ"א)

בתקנות אלה -

"בית דין אזורי", "בית דין ארצי" ו"רשם" - כמשמעותם בחוק;
"בית דין" - בית דין אזורי או בית דין ארצי, לפי הענין, לרבות שופט בבית הדין כשהוא דן בענין לבדו, וכן רשם הפועל על-פי סעיף 27(ב) ו-(ג) לחוק;
"החלטה" - פסק דין וכל החלטה אחרת של בית הדין;
"הליך" - תובענה וכל ענין אחר המובא בידי בעל דין לפני בית דין;
"טופס" - שנוסחו ניתן בתוספת;
"כתב בי-דין" - כל מסמך שניתן למסרו או להמציאו על פי תקנות אלה, לרבות החלטה או הודעה, פסיקתה, דרישה והזמנת בעל דין או עד;
"מספר זהות" -

(1) לגבי חברה הרשומה בישראל - מספר הרישום;
(2) לגבי חברה הרשומה מחוץ לישראל - המדינה שבה היא רשומה ומספר הרישום, אם יש לה מספר רישום;
(3) לגבי תאגיד אחר שיש לו מספר רישום על-פי דין - מספר הרישום שלו;
(4) לגבי יחיד תושב ישראל - מספר זהותו במרשם האוכלוסין;
(5) לגבי יחיד שאינו תושב ישראל - המדינה שבה הוצא הדרכון ומספר הדרכון;
(6) לגבי יחיד תושב האזור - מספר הזהות על פי מרשם האוכלוסין הפלסטיני שבאזור כמשמעותו בחוק האזרחות והכניסה לישראל (הוראת שעה), התשס"ג-2003.
"מען", לענין המצאת כתבי-דין - שם הישוב, שם הרחוב, מספר הבית ומספר המיקוד, ולרבות מספר הטלפון והפקסימיליה באותו מען, אם ישנו; בהעדר שם לרחוב או מספר לבית - סימן זיהוי אחר;
"פסול דין" - לרבות "קטין" וכמשמעותם בחוק הכשרות המשפטית והאפוטרופסות, התשכ"ב-1962;
"תובענה" - תביעות, בקשות ושאר עניינים שמביא בעל דין לפני בית הדין באחת הדרכים שנקבעו לכך;
"תצהיר" - תצהיר לפי סעיף 15 לפקודת הראיות [נוסח חדש], התשל"א-1971, לרבות הצהרה בכתב שניתנה מחוץ לישראל בפני נציג דיפלומטי או קונסולרי של ישראל או שניתנה לפי דין המקום שבו ניתנה ואושרה בידי נציג כאמור, ולרבות הצהרת אימות הניתנת בפני רשם;
"תקנות סדר הדין האזרחי" - תקנות סדר הדין האזרחי, התשע"ט-2018.

סדר הדין בכל ענין המובא לפני בית הדין, יהיה לפי תקנות אלה, אולם במידה שבענין פלוני נוהגים לפי סדר דין אחר - לא ינהגו לפי תקנות אלה.

פרק ב': הליכים בבית דין אזורי

סימן א': מקום השיפוט

3. מקום השיפוט

(א) מקום השיפוט הוא -

- (1) בתובענה כאמור בסעיף 24(א)(1) לחוק - בית הדין האזורי אשר באזור שיפוטו נמצא מקום העבודה של העובד שהיא העבודה נושא התובענה, או שבאזור שיפוטו בוצעה העבודה;
- (2) בתובענה כאמור בסעיף 24(א)(א1) לחוק - בית הדין האזורי אשר באזור שיפוטו נמצא מקום העבודה או מקום העבודה המיועד של העובד, שהיא העבודה נושא התובענה, או שבאזור שיפוטו בוצעה או אמורה היתה להתבצע העבודה;
- (3) בתובענה כאמור בסעיף 24(א)(ב1) לחוק - בית הדין האזורי אשר באזור שיפוטו נמצא מקום העבודה של העובד שהיא העבודה נושא התובענה, או נמצא מקום מגוריו;
- (4) בתובענה נגד קופת גמל כאמור בסעיף 24(א)(3) לחוק - בית הדין האזורי אשר באזור שיפוטו נמצא מקום מגוריו או מרכז מפעלו של התובע;
- (5) בתובענה של קופת גמל נגד מעביד כאמור בסעיף 24(א)(3) לחוק - בית הדין האזורי אשר באזור שיפוטו נמצא מרכז מפעלו של הנתבע בישראל;
- (6) בתובענה של קופת גמל נגד חבריה כאמור בסעיף 24(א)(3) לחוק - בית הדין האזורי שבתחומו נמצא מקום מגוריו של הנתבע, או שבתחומו שולמו או צריכים היו להשתלם דמי הביטוח לקופה;
- (7) בתובענה שבין עובד לארגון עובדים כאמור בסעיף 24(א)(4) לחוק - בית הדין האזורי אשר באזור שיפוטו נמצא מקום מגוריו של העובד, זולת אם נקבע אחרת בתקנון הארגון;
- (8) בתובענה נגד המוסד לביטוח לאומי או גוף אחר שהמוסד לביטוח לאומי פועל בשמו - בית הדין האזורי אשר באזור שיפוטו נמצא מקום מגוריו של התובע;
- (9) בתובענה של המוסד לביטוח לאומי או גוף אחר שהמוסד לביטוח לאומי פועל בשמו - בית הדין האזורי אשר באזור שיפוטו נמצא מקום מגוריו או מרכז מפעלו של הנתבע, ואם הנתבע הוא תאגיד - משרדו הרשום;
- (10) בהליך לפי חוק שירות התעסוקה, התשי"ט-1959 (להלן - חוק שירות התעסוקה) - בית הדין האזורי אשר באזור שיפוטו נמצאת לשכת שירות התעסוקה הנוגעת בדבר או נמצא מקום מגוריו או מרכז מפעלו של הנתבע;
- (11) בכל הליך אחר - בית הדין האזורי אשר באזור שיפוטו נמצא מקום עבודתו או מקום מגוריו של התובע או מרכז מפעלו של הנתבע, ואם הנתבע הוא תאגיד - משרדו הרשום.

(ב) לענין תקנת משנה (א)(1), (2), (3), (10) ו-(11), אם מקום העבודה או ביצועה הוא מחוץ לאזור שיפוטו של בית דין לעבודה - בית הדין אשר באזור שיפוטו נמצא מקום מגוריו של העובד או מרכז מפעלו של המעביד בישראל; אם מרכז מפעלו של המעביד הוא מחוץ לאזור שיפוטו של בית דין לעבודה - בית הדין אשר באזור שיפוטו נמצא מקום מגוריו של המעביד, או - אם המעביד הוא תאגיד - בית הדין אשר באזור שיפוטו נמצא משרדו הרשום בישראל או כל מקום אחר בישראל שבו הוא מנהל עסקיו.

4. תובענה נגד המדינה

תובענה של עובד נגד המדינה תוגש לבית הדין האזרחי שבאזור שיפוטו נמצא מקום מגוריו או מקום עבודתו של העובד.

5. מקום שיפוט במקרים אחרים

תובענה שאין מקום שיפוט המתאים לה לפי תקנות אלה או לפי כל דין אחר, יכול שתוגש לכל בית דין אזרחי, אולם רשאי בית הדין להורות על העברת הדיון לבית דין אזרחי אחר, אם ראה שלפי נסיבות הענין יהיה הדיון בבית דין אחר נוח יותר לבעלי הדיון.

6. תובענה בנושא אחד בבתי דין אחדים

הוגשו תובענות בנושא אחד לבתי דין אחדים, יקבע נשיא בית הדין הארצי למי מבתי דין אלה השיפוט, ולאותו בית דין יהיה לפי זה שיפוט ייחודי והתובענות בשאר בתי הדין יועברו לבית הדין שנקבע כאמור ויידונו בו במאוחד.

7. נתבעים אחדים

סימן ב': פתיחת תובענה

היו נתבעים אחדים, יכול שהתובענה תוגש לכל בית דין שניתן להגישה בו כנגד אחד הנתבעים.

סימן ב': פתיחת תובענה

8. מסירת כתב תביעה

תובענה תיפתח במסירת כתב תביעה לבית הדין בשלושה עותקים בשביל בית הדין ובמספר עותקים נוסף כמספר הנתבעים.

א8. סייג לקבלת כתב בי-דין

(תיקון התשע"ג)

(א) לא יקובל כתב בי-דין לרישום אם לא צוין בראשו מספר זהותו של מגיש כתב בי-דין.
(ב) על אף האמור בתקנות משנה (א), לא היה לבעל דין מספר זהות, יציין זאת בראש כתב בי-הדין ויפרט את הטעמים לכך; ראה מזכיר ראשי או מי שהוא הסמיכו כי אין לבעל דין מספר זהות, יאשר את קבלת כתב בי-הדין לרישום.
(ג) הרואה את עצמו נפגע מאי-קבלתו לרישום של כתב בי-דין לרישום, רשאי, בתוך עשרה ימים ממועד קבלת ההודעה על אי-הקבלה לרישום, לבקש כי העניין יועבר לעיונו ולהכרעתו של שופט או רשם; לא הגיש בקשה כאמור, יראוהו כמי שאינו מתנגד לאי-קבלת כתב בי-הדין לרישום.

9. פרטי כתב תביעה

[תיקון התשע"ג (מס' 2)]

אלה הפרטים שיכיל כתב תביעה, וחוז' מן האמור בתקנות להלן לא יכיל אלא פרטים אלה:

- (1) ציון בית הדין שהתובענה מוגשת לו;
- (2) שמו, מספר זהותו ומקום מגוריו של התובע, ומען להמצאת כתבי בי-דין;
- (3) שמו, מספר זהותו ומקום מגוריו של הנתבע, במידה שניתן לבררם;
- (א3) העובדה שהתובע או הנתבע הוא פסול דין או קטין, אם הדבר הוא כך, או שהוא תאגיד, ובמקרה זה - גם הצורה שבה התאגד;
- (4) העובדות המהוות עילת התובענה, ואימתי נולדה;

- (5) העובדות המראות שבית הדין מוסמך לדון בתובענה;
- (6) הסעד המבוקש לרבות פיצויי הלנה והפרשי ריבית והצמדה והוצאות משפט;
- (7) שוויו של נושא התובענה, ככל שניתן לקבעו, לפי הענין; היתה התביעה לסכום שיגיע לתובע לאחר בירור חשבונות שלא נתיישבו בינו לבין הנתבע, יפורש בכתב התביעה הסכום הנתבע לפי המשוער.

10. מען להמצאת כתבי בי-דין

(תיקון התשפ"א)

המען להמצאת האמור בתקנה 9(2) יהיה:

- (1) מקום מגוריו של התובע - אם הוא טוען לעצמו;
- (2) משרד עורך דינו של התובע - אם עורך דין מייצג אותו;
- (3) משרדו של ארגון עובדים או של ארגון מעבידים - אם התובע מיוצג על ידי מי שהארגון קבע לו לפי סעיף 34 לחוק או אם התובענה הוגשה בידי ארגון עובדים על פי חוק אחר;
- (4) מקום מגוריו או מקום עסקו של מי שנתמנה מורשה לקבלת כתבי בי-דין לפי תקנה 163(א) סיפה לתקנות סדר הדין האזרחי;
- (5) כאשר המדינה היא המעביד, יהיה המען להמצאת כתבי בי-דין פרקליט המחוז שבו נמצא מקום מושבו של בית הדין האזורי הדין בהליך; היה בית הדין המוסמך לדון בהליך בית הדין הארצי - פרקליט המדינה.

11. רשימת מסמכים

- (א) התובע ירשום בכתב התביעה או ברשימה המצורפת אליה, מה הם המסמכים שעליהם הוא נסמך בתביעתו, בין שהם ברשותו ובין שאינם ברשותו.
- (ב) מסמך שרשם התובע כאמור בתקנת משנה (א) והוא ברשותו, יצרף העתק או תצלום שלו לכתב התביעה; אם איננו ברשותו - יציין בידי מי הוא נמצא לפי מיטב ידיעתו.

12. טפסי הזמנה

- (א) הוגשה תובענה לבית דין אזורי, תומצא מטעם בית הדין לכל נתבע הזמנה לדיון חתומה ביד הרשם או פקיד של בית הדין האזורי, יחד עם עותק של כתב התביעה.
- (ב) ההזמנה לדיון כאמור בתקנת משנה (א) תהיה ערוכה על פי טופס 1.

13. טפסי תובענות שכר, פיצויי פיטורים וקיצבה

- (א) תובענה לתשלום שכר תהיה לפי טופס 2.
- (ב) תובענה לתשלום פיצויי פיטורים תהיה לפי טופס 3.
- (ג) תובענה לתשלום קיצבה תהיה לפי טופס 4.

14. תובענה על פי חוק הביטוח הלאומי

סימן ג': בעלי דין

(תיקון התשנ"ב)

בכתב תביעה שעילתו בחוק הביטוח הלאומי [נוסח משולב], התשכ"ח-1968 (להלן - חוק הביטוח הלאומי) או בחוק אחר שהמוסד לביטוח לאומי פועל על פיו, יציין מספר זהותו של התובע ויצורפו לו העתקי כל החלטות המוסד לביטוח לאומי שבגינן מוגשת התובענה.

15. צירוף תובעים ונתבעים

(א) מותר לצרף בחזקת תובעים בתובענה אחת את כל הטוענים לזכות סעד מאותו נתבע - בין ביחד, בין לחוד ובין לחלופין - ושאלו הגישו תובענות נפרדות היתה מתעוררת בהן שאלה משותפת, משפטית או עובדתית.

(ב) מותר לצרף בחזקת נתבעים בתובענה אחת את כל הנתבעים למתן סעד לאותו תובע - בין ביחד, בין לחוד ובין לחלופין - ושאלו הוגשו נגדם תובענות נפרדות היתה מתעוררת בהן שאלה משותפת, משפטית או עובדתית; אין הכרח שכל נתבע יהא לו ענין לגבי כל הסעד שתובעים בתובענה.

16. סייג לצירוף בעלי דין

ראה בית הדין שהצירוף עלול לסבך את הדיון או להכביד במידה יתרה על בעלי הדין, רשאי הוא להורות על הפרדת הדיון או על דרך דיון אחרת.

17. ספק בנוגע לנתבעים

היה לתובע ספק ממי הוא זכאי לתבוע, רשאי הוא לצרף נתבעים אחדים, כדי ששאלת החבות ומידת החבות של כל אחד מהם תוכרע בין כל בעלי הדין.

18. שינוי בעלי דין

(א) בכל שלב משלבי הדיון רשאי בית הדין או הרשם, לבקשת בעלי דין או בלא בקשה כזאת ובתנאים שייראו לו, לצוות על מחיקת שמו של בעל דין שצורף שלא כהלכה כתובע או כנתבע, או על הוספת שמו של אדם שהיה צריך לצרפו כתובע או כנתבע או שנוכחותו בבית הדין דרושה כדי לאפשר לבית הדין לפסוק ולהכריע ביעילות ובשלמות בכל השאלות הכרוכות בתובענה.

(ב) בקשה להוסיף או למחוק או להחליף בעל-דין תוגש לשופט או לרשם, אולם אפשר גם להשמיעה לפני בית הדין בשעת הדיון וללא הודעה מוקדמת.

(ג) הוסף בעל דין או הוחלף, יתוקן כתב התביעה לפי הצורך, אם לא הורה בית הדין או הרשם אחרת; הוסף נתבע או הוחלף, יומצאו לנתבע החדש הזמנה למשפט ועותק של כתב התביעה המתוקן; בית הדין או הרשם רשאי להורות על תיקון כתב התביעה ועל המצאת כתב התביעה המתוקן גם לנתבעים הראשונים.

(ד) הוחלף או הוסף בעל דין, רואים, לענין ההתיישנות, את ההליכים לגבי בעל הדין החדש כאילו התחילו עם כתב התביעה המתוקן.

19. שמירת זכויות

לא תיפגע תובענה בשל כך בלבד שבעלי דין צורפו בה שלא כהלכה או שלא צורפו, ורשאי בית הדין לדון בענין, ככל שהוא נוגע לבעלי הדין שלפניו למעשה, ומותר ליתן פסק דין, ללא תיקונים, לטובת מקצתם של התובעים שנמצאו זכאים לסעד ולפי זכותם, או נגד מקצתם של הנתבעים שנמצאו חבים ולפי חבותם.

20. תובע או נתבע בשם תובע או נתבע אחר

מקום שיש כמה תובעים יכול שאחד או אחדים מהם יהיו מורשיהם של אחד או אחדים מן השאר להתייצב, לטעון או לפעול בכל הליך במקומם, והוא הדין לגבי הרשאת הנתבע מטעם נתבע אחר.

21. אחד מטעם כל המעונינים

(א) היה מספר המעונינים בתובענה אחת גדול, יכולים מקצתם - לבקשת תובע אם הם תובעים, או לבקשת תובע או נתבע אם הם נתבעים, וברשות בית הדין או הרשם - לייצג באותה תובענה את כל המעונינים; לא ידעו המעונינים האחרים על דבר התובענה, יודיע להם בית הדין או הרשם על הגשתה בהמצאה אישית, או במודעה פומבית אם ההמצאה האישית אינה מעשית מכל סיבה שתיראה לבית הדין או לרשם, ככל שיורה בית הדין או הרשם בכל מקרה ומקרה.

(ב) כל מי שמיוצג בתובענה כאמור בתקנת משנה (א) רשאי לבקש מבית הדין או מהרשם לעשותו בעל דין בה.

22. טוענים בהליך ייצוג

(א) היה מספר הטוענים לזכות סעד אחד גדול - ושאלו הגישו תובענות נפרדות היתה מתעוררת בהן שאלה משותפת, משפטית או עובדתית - יכולים מקצתם, ברשות בית הדין או הרשם, לייצג באותה תובענה את כל הטוענים; לא ידעו הטוענים האחרים על דבר התובענה, יודיע להם בית הדין או הרשם על הגשתה באחת מהדרכים הבאות:

(1) פרסום מודעה בשני עיתונים יומיים והעמדת כתב התביעה במזכירות בית הדין לרשות כל אחד מהם, לשם עיון;

(2) אם הטוענים הם עובדים - גם הצגתו במקום העבודה; אם אין הם עובדים במקום עבודה אחד - פרסום מודעה בשני עיתונים יומיים והעמדת כתב התביעה במזכירות בית הדין לרשות כל אחד מהם, לשם עיון.

(ב) כל מי שמיוצג בתובענה כאמור בתקנת משנה (א) רשאי לבקש מבית הדין או מהרשם לעשותו בעל דין בה, או להורות שהוא לא יהיה מיוצג כאמור.

23. ייצוג של תאגיד

בעל דין שהוא תאגיד, רשאי מנהל התאגיד או פקיד מפקידיו, שהורשה לכך כראוי, לעשות מטעם התאגיד כל מה שהתאגיד עצמו יכול היה לעשות אילו היה יחיד.

24. פסולי-דין

בית הדין המוסמך לדון בתובענה רשאי למנות לפסולי-דין או למי שזקוק לאפטרופוס, אפטרופוס לדין אשר ייצג ייצוג מלא בכל ההליכים בבית הדין, והוא רשאי לעשות זאת לבקשת בעל דין או בלא בקשה כזאת.

25. חילופי בעל דין

סימן ד': פיצול סעדים

(א) לא תפוג תובענה על שום שאחד מבעלי הדין מת או פשט את הרגל, ובלבד שעילת התובענה בעינה עומדת; מת אחד מבעלי הדין בין גמר הדיון לבין פסק הדין, לא תפוג התובענה אף אם אין עילתה קיימת עוד אלא מותר ליתן פסק דין.

(ב) מת בעל דין או פשט את הרגל או שנכס שלו נסב - אם מרצון ואם מכוח דין - רשאי בית הדין להורות, אם ראה צורך בכך לשם יישוב מלא של כל השאלות הכרוכות בדבר, כי מבצע הצוואה או מנהל העזבון, או היוורשים או הנאמנים, או חליף אחר של בעל הדין, כולם או מקצתם, יהיו לבעלי הדין, או שתומצא להם הודעה בדרך או בצורה שיקבע בית הדין ובתנאים שיקבע, והוא יתן צו בדבר המשך המשפט כפי שנראה לו.

(ג) מת בעל דין ועילת התובענה בעינה עומדת, אך מי שזכאי להמשיך בתובענה אינו עושה כן, רשאי הנתבע או בעל דין שנגדו אפשר היה להמשיך, לבקש מבית הדין שיחייב את הזכאי להמשיך בתובענה תוך זמן שיקבע; לא המשיך, מותר ליתן פסק דין לזכות הנתבע או בעל הדין האחר.

סימן ד': פיצול סעדים

26. תביעת מלוא הסעד ופיצול סעדים

סימן ה': כתב הגנה וכתבי טענות אחרים

- (א) תובענה תכיל את מלוא הסעד שהתובע זכאי לו בשל עילת התובענה, אך רשאי תובע לוותר על חלק מהסעד.
- (ב) מי שזכאי לסעדים אחדים בשל עילה אחת, רשאי לתבוע את כולם או מקצתם.
- (ג) תובע שלא כלל בתובענה את כל הסעדים להם הוא זכאי בשל אותה עילה, לא ייחשב כמי שוויתר עליהם והוא יהיה זכאי לתובעם ובלבד שקיבל על כך רשות מבית הדין לא יאוחר ממועד הגשת התובענה הנוספת; בדונו בבקשה למתן רשות כאמור, יתחשב בית הדין באלה:
- (1) התביעה קנטרנית או טורדנית;
- (2) התביעה הוגשה שלא בתום לב;
- (3) נימוק אחר שעל פיו סבור הוא שיש לסרב מתן הרשות.
- (ד) רשות כאמור בתקנת משנה (ג) אפשר ליתן ללא תנאי, ואפשר להתנותה בתנאים ככל אשר ייראה לבית הדין.

סימן ה': כתב הגנה וכתבי טענות אחרים

27. הגשת כתב הגנה

- (א) נתבע רשאי להגיש כתב הגנה, והוא חייב לעשות זאת אם נדרש לכך בהוראת שופט או רשם בתוקף סמכותו לפי סעיף 18(ד)(6) לחוק.
- (ב) ניתנה הוראה כאמור בתקנת משנה (א) שלא בפני הנתבע, תומצא לו ההוראה לפי טופס 5.

28. המועד להגשת כתב הגנה

כתב הגנה יוגש תוך שלושים ימים מהיום שניתנה ההוראה, אם ניתנה בנוכחות הנתבע, או שלושים ימים מיום שהומצאה לו, אם ניתנה שלא בנוכחותו; שופט או רשם רשאי להאריך את המועד להגשת כתב הגנה, ובמקרה זה רשאי הוא לחייב את הנתבע בהוצאות, אם יראה זאת לנכון, וכן רשאי הוא לקצר את המועד מטעמים מיוחדים שיירשמו.

29. כתב הגנה - תוכן וצורה

(תיקון התשפ"א)

- (א) כתב הגנה יכלול תגובה לכל טענה שנתעוררה בכתב התביעה, ולא די בהכחשה סתמית אלא צריך המגיש להרצות טענתו במפורש.
- (ב) כתב הגנה יוגש באותו מספר עותקים שמגישים בו כתב תביעה; הנתבע רשאי לרשום בכתב הגנה, או ברשימה שיצרף לכתב הגנה, מהם המסמכים שעליהם הוא נסמך בהגנתו, בין שהם ברשותו ובין שאינם ברשותו; כל מסמך שנרשם בכתב הגנה, או ברשימה שצורפה אליו, יצורף העתקו או תצלומו אם הוא ברשות הנתבע, ואם איננו ברשותו - יצוין בידי מי הוא נמצא לפי מיטב ידיעתו של הנתבע.
- (ג) בכתב הגנה יציין הנתבע את מספר זהותו, את שם נציגו, או שהוא טוען לעצמו, ואת מענו להמצאת כתבי בי-דין, שיהיה אחד מאלה:

- (1) מקום מגוריו של הנתבע כשהוא טוען לעצמו;
- (2) משרד עורך דינו של הנתבע אם עורך דין מייצג אותו;
- (3) מקום מושבו של ארגון העובדים או ארגון המעבידים - אם הנתבע מיוצג על ידי מי שהארגון קבע לו לפי סעיף 34 לחוק או לפי כל חוק אחר;
- (4) מקום מגוריו או מקום עסקו של מי שנתמנה מורשה לקבלת כתבי בי-דין לפי תקנה 163(א) סיפה לתקנות סדר הדין האזרחי.

30. שתיקה כהודאה

(א) כל טענת עובדה בכתב התביעה שלא הוכחה בכתב ההגנה, במפורש או מכללא, או שלא נאמר עליה כי אין מודים בה, רואים אותה כטענה שמודים בה, זולת אם נטענה נגד פסול-דין, אך בית הדין רשאי, לפי שיקול דעתו, לדרוש שעובדות כאמור יוכחו שלא על דרך ההודאה האמורה.

(ב) על אף האמור בתקנת משנה (א), אין צורך בהכחשה, או בתגובה בכתב הגנה, לענין שיעור דמי הנזק או סכום הפיצוי המגיע על פי כל עילה, ולעולם רואים אותם כשנויים במחלוקת, זולת אם הודו בהם במפורש.

(ג) היה בית הדין סבור כי טענת עובדה, שהוכחה בכתב ההגנה או שלא הודו בה, מן הראוי היה שיודו בה, רשאי הוא ליתן כל צו שייראה לו צודק בענין הוצאות יתרות שנגרמו עקב ההכחשה או אי ההודאה.

31. המצאת כתב הגנה

הוגש כתב הגנה, יומצא עותק אחד ממנו, עם כל מצורפיו, לכל אחד מבעלי הדין האחרים.

32. הגשת כתב הגנה בתובענות לשכר עבודה, פיצויי פיטורים וקצבה

(א) כתב הגנה בתובענה לתשלום שכר עבודה, פיצויי פיטורים או קצבה יהיה:

(1) בתובענה לתשלום שכר עבודה - לפי טופס 6;

(2) בתובענה לתשלום פיצויי פיטורים - לפי טופס 7;

(3) בתובענה לתשלום קצבה - לפי טופס 8.

(ב) טפסים 6, 7 או 8, לפי הענין, יומצאו לנתבע יחד עם כתב התביעה.

33. הגשת כתב הגנה בתובענות על פי חוק הביטוח הלאומי

(תיקון התשנ"ב)

בתובענה המוגשת על פי חוק הביטוח הלאומי או בחוק אחר שהמוסד לביטוח לאומי פועל על פיו, יוגש כתב הגנה, על אף האמור בתקנה 27(א), תוך שלושים ימים מיום שנמסר למוסד העתק מכתב התביעה.

34. רשות הנתבע לקיזוז ולתביעה שכנגד

נתבע רשאי לקיזז כל זכות ותביעה שלו כנגד תביעתו של התובע או להגיש אותן בתביעה שכנגד, בין אם הן על נזק ממון ובין אם לאו; כוחם של קיזוז או תביעה שכנגד ככוח תובענה שכנגד, ובית הדין יוכל ליתן בהם פסק דין סופי הן על התביעה המקורית והן על התביעה שכנגד, ובלבד שהעילה לתובענה שכנגד היא בתחום סמכותו של בית הדין.

35. תשובה לתביעה שכנגד

תובע שהוגשה נגדו תביעה שכנגד, רשאי להגיש כתב תשובה; על כתב תשובה לתביעה שכנגד יחולו ההוראות החלות על כתב הגנה.

36. בקשה למחוק או להפריד דיון בתביעה שכנגד

סימן ו': כתבי טענות - הוראות כלליות

העלה נתבע תביעה שכנגד, רשאי בית הדין, על פי בקשת תובע או ללא בקשה כזאת, להורות על מחיקת התביעה שכנגד או להורות על הפרדת הדיון, אם ראה שאין זה מן הראוי לפסוק בתביעה שכנגד יחד עם התביעה המקורית אלא בדרך של תובענה נפרדת.

37. הגשת כתב טענות

הגשתו של כתב טענות תהיה במסירה לבית הדין כדי לצרפו לתיק התובענה, ויש למסור מספר של עותקים מספיק לשם המצאה לכל אחד מבעלי הדין שכנגד, לפי מענו להמצאת כתבי בי-דין, אך אין צורך להמציא עותק לבעל דין שהרשה בעל דין אחר לתבוע או להגן מטעמו.

38. התנגדות טכנית

אין לעורר התנגדות טכנית לכתב טענות על יסוד פגם שבצורה.

39. סימון כתב טענות

כתב טענות יוכתר בשמו המתאים, יסומן במספר התיק של התובענה, ובתאריך הגשתו, ויהיה חתום ביד בעל הדין המגישו או ביד עורך דין או נציג אחר שלו.

40. מחיקה בכתב טענות

בית הדין או הרשם רשאי, בכל עת, להורות כי יימחק או יתוקן כל ענין בכתב טענות שאין בו צורך או שהוא מביש או עלול להפריע לדין הוגן בתובענה, לסבכו או להשהותו.

41. תיקון כתב טענות

סימן ז': דן יחיד

- (א) בית הדין או הרשם רשאי, בכל עת, להתיר לכל אחד מבעלי הדין או להורות לו לתקן את כתבי טענותיו.
- (ב) נתבקש התיקון בשעת הדיון, יירשם התיקון בפרוטוקול, אלא אם כן הורה בית הדין או הרשם אחרת.
- (ג) נעשה התיקון בהעדר אחד מבעלי הדין, יקבע בית הדין או הרשם מועד להמשך הדיון ויצרף להזמנת אותו בעל דין עותק מכתב הטענות המתוקן.
- (ד) בעל דין שאינו משיב לכתב טענות מתוקן או אינו מתקן את כתב טענותיו רואים אותו כאילו הוא מסתמך על כתב טענותיו המקורי כתשובה לכתב הטענות המתוקן.

סימן ז': דן יחיד

42. בקשה לדן יחיד

סימן ח': פסק דין בהעדר הגנה, מחיקה ודחיה

- (א) בקשת בעל דין שתובענה תידון לפני השופט כדן יחיד, תהיה בכתב ומנומקת; הבקשה תוגש בעת הגשת התובענה או כתב ההגנה או במועד אחר, אך לפני שנקבע מותב בית הדין.
- (ב) השופט רשאי לדחות את הבקשה על אתר או לצוות שהעתקים ממנה יומצאו לבעלי הדין האחרים; מי שקיבל העתק בקשה כאמור רשאי להגיש תשובה מנומקת בכתב, תוך שבעה ימים או תוך מועד ארוך יותר שקבע השופט בצו כאמור; השופט רשאי להחליט בבקשה על יסוד טענות שבכתב בלבד.

סימן ח': פסק דין בהעדר הגנה, מחיקה ודחיה

43. פסק דין על יסוד כתב התביעה

(א) נתבע שנדרש להגיש כתב הגנה ולא הגישו תוך המועד שנקבע לכך, או נתבע שנדרש, מכוח סעיף 18(ד) לחוק, לבצע פעולה בקשר לכתב הגנה שהגיש ולא ביצע אותה במועד או במועד שהאריך השופט או הרשם, רשאי בית הדין או הרשם לתת פסק דין שלא בפניו על יסוד כתב התביעה בלבד, זולת אם היה בית הדין או הרשם סבור כי מן הצדק לדרוש מן התובע

הוכחה מלאה או חלקית של תביעתו או מקצתה לפני שיינתן פסק הדין.

(ב) פסק דין כאמור בתקנת משנה (א), ניתן להוצאה לפועל בלא שתיפגע זכותו של התובע להמשיך בתובענה נגד הנתבעים האחרים.

44. מחיקת כתב טענות על הסף

בית הדין רשאי, בכל עת, לבקשת בעל דין או אף בלא בקשה כזאת, למחוק על הסף כתב טענות מאחד הנימוקים האלה:

(1) אין הכתב מראה עילה;

(2) מתוך כתב הטענות נראה שהוא טרדני או קנטרני;

(3) בעל הדין נדרש, מכוח סעיף 18(ד) לחוק, לבצע פעולה בקשר לכתב טענות שהגיש, ולא ביצע אותה

במועד.

45. דחייה על הסף

סימן ט': הליכי ביניים להבהרת כתב טענות

(א) בית הדין רשאי בכל עת, לבקשת בעל דין או אף בלא בקשה כזאת, לדחות על הסף תובענה נגד נתבע מאחד הנימוקים האלה:

(1) מעשה בית דין;

(2) חוסר סמכות;

(3) כל נימוק אחר שעל פיו סבור בית הדין שניתן לדחות מלכתחילה את התובענה בנוגע לאותו נתבע.

(ב) החליט בית הדין לדחות את התובענה בנוגע לנתבע שביקש זאת, רשאי הוא להורות בדבר ההוצאות - הן של הבקשה והן של התובענה עצמה - ככל שייראה לו.

(ג) לא ייעתר בית הדין לבקשת דחיה מחוסר סמכות, אם נראה לו שיש להעביר את הענין לבית משפט או לבית דין מוסמך לפי סעיף 79 לחוק בתי המשפט [נוסח משולב], התשמ"ד-1984 (להלן - חוק בתי המשפט).

סימן ט': הליכי ביניים להבהרת כתב טענות

46. פרטים נוספים, גילוי ועיון במסמכים, שאלונים

סימן י': הדין

(א) בית הדין או הרשם רשאי ליתן צו למסירת פרטים נוספים, ולבקשת בעל דין אף לגילוי או לעיון במסמכים, אם היה סבור שיש צורך בכך כדי לאפשר דיון יעיל או כדי לחסוך בהוצאות.

(ב) בית הדין או הרשם רשאי, מטעמים מיוחדים שיירשמו, ליתן לבקשת בעל דין צו למסירת שאלון לבעל דין אחר, אם היה סבור שיש בכך כדי לאפשר לבית הדין להכריע בשאלות שהן באמת השאלות השנויות במחלוקת בין בעלי-הדין.

(ג) בהחליטו בבקשה כאמור בתקנת משנה (א) או (ב), ישקול בית הדין או הרשם, כל הצעה שתבוא מצד בעל דין למסור פרטים או להודות בעובדות או להראות או להמציא מסמכים.

(ד) לא קיים בעל דין צו שניתן על פי תקנת משנה (א) או (ב), רשאי בית הדין או הרשם להאריך את המועד לקיום הצו או למחוק את כתב טעותיו.

סימן י': הדין

47. הודעה על תאריך הדין

הודעה על התאריך שנקבע לדיון תישלח לבעלי הדין שלושים ימים לפחות לפני התאריך, זולת אם נראה הענין לשופט או לרשם דחוף.

(תיקון התשס"ד)

- (א) בית הדין או הרשם רשאי לדחות את הדין, למועד אחר או ללא מועד.
 (ב)-(ג) (בוטלו).

48א. מחיקת תובענה מחמת חוסר מעש

[תיקונים: התשס"ד, התשע"ג (מס' 2)]

- (א) נבצר מבית הדין או הרשם לדון בתובענה או להמשיך את הדין בה מחמת חוסר מעש מצד בעל דין, רשאי בית הדין או הרשם או המזכיר הראשי של בית הדין, על דעת עצמו ליתן הודעה לבעלי הדין או למי שהורה ובדרך שהורה לבוא וליתן טעם מדוע לא תימחק התובענה; הודעה כאמור יכול שתישלח באמצעות הדואר לפי המען הרשום במסמך שהוגש לבית הדין או לפי המען הרשום במרשם האוכלוסין, ויראו אותה כהודעה שהומצאה כדין ביום העשירי שלאחר המשלוח.
 (ב) לא ניתן כל טעם, בתוך שלושים ימים מיום ההמצאה או פרק זמן ארוך יותר שנקבע בהודעה, יראו את התובענה כתובענה שנמחקה.
 (ג) בית הדין או הרשם רשאי למחוק את התובענה אם הטעם שניתן אינו מניח את דעתו.

49. אי התייצבות לדין

- (א) לא התייצבו בעלי הדין או מי מהם בתאריך שנקבע לדין, רשאי בית הדין לדחות את הדין או את המשך הדין למועד אחר ולהזמין את בעלי הדין.
 (ב) ראה בית הדין שבעל דין שלא התייצב הוזמן כדין, רשאי הוא כמו כן -
 (1) אם הנעדר הוא התובע - לדחות או למחוק את התביעה;
 (2) אם הנעדר הוא הנתבע - לדון בתביעה כאילו התייצב הנתבע או ליתן פסק דין כאמור בתקנה 43(א).

50. ביטול

- (א) בעל דין שלא הגיעה לידי הודעה במועד האמור בתקנה 47 או שלא התייצב לדין ובית הדין דן שלא בפניו - רשאי, לא יאוחר משלושים ימים לאחר שהומצאו לידי פסק הדין או ההחלטה האחרת, לבקש ביטולם ועיכוב הוצאתם לפועל.
 (ב) הגושה בקשת ביטול כאמור בתקנת משנה (א), יזמין בית הדין או הרשם את בעלי הדין לדין בה, ורשאי הוא לעכב את הוצאת פסק הדין או ההחלטה האחרת לפועל, אם בערובה או בתנאים אחרים או נוספים ואם בלי תנאים.
 (ג) התייצב המבקש לדין על בקשת הביטול, רשאי בית הדין או הרשם, לבטל את פסק הדין או ההחלטה האחרת, לפי הענין, לשנותם או לאשרם, בתנאים שייראו לו בדבר הוצאות או בעניינים אחרים; לא התייצב המבקש כאמור - רשאי בית הדין או הרשם לדחות את הדין לתאריך אחר או לדחות את בקשת הביטול, ורשאי הוא לחייב את המבקש בהוצאות.

51. סדרי הטיעון והסיכום

- בכפוף לכל הסדר שיקבע השופט בתוקף סמכותו לפי סעיף 18(ד)(4) לחוק -
 (1) ייפתח הדין בבית הדין האזורי בדברי פתיחה של התובע ולאחר מכן יישמעו עדיו - אם יש לו עדים, ויוגשו ראיותיו האחרות; לאחר מכן ישמע בית הדין את דברי הפתיחה של הנתבע ואת עדיו, אם יש לו עדים, ויוגשו ראיותיו האחרות, אולם רשאי בית הדין, לפי שיקול דעתו, להתיר לבעל הדין הפותח להביא עדות סותרת בטרם יסכמו בעלי הדין את פרשותיהם;
 (2) לאחר דברי הפתיחה והבאת העדים והראיות האחרות, יסכם התובע את פרשתו ואחריו יסכם הנתבע

את פרשתו, אולם בית הדין רשאי, לפי שיקול דעתו, להתיר לתובע להשיב על טענות הסיכום של הנתבע, כולן או מקצתן.

52. טענת סיכום בכתב

סימן י"א: הזמנת עדים

(א) סיימו בעלי הדין את הבאת ראיותיהם, בין שהתחילו בסיכום פרשותיהם ובין אם לאו, רשאי בית הדין, בצו, להורות להם לסכם את טענותיהם בכתב, על הפרשה כולה או על שאלה מסויימת שיקבע, בין בנוסף על הסיכום שבעל-פה ובין במקומו, ורשאי הוא להגביל את היקפם של סיכומים אלה.

(ב) צו כאמור יקבע את סדרי הטענות, הן שבעל-פה והן שבכתב, וכל יתר הדברים שלדעת בית הדין טעונים הסדר לענין צו כזה.

(ג) דינו של בעל דין שלא הגיש כתב סיכומיו במועד שבו נדרש להגישו כדין בעל דין שלא התייצב במועד שנקבע לדיון, זולת אם הורה בית הדין אחרת.

סימן י"א: הזמנת עדים

53. הזמנת עד

(תיקון התשפ"א)

(א) בית הדין או הרשם רשאי להזמין אדם להעיד בפניו להיחקר כעד או להגיש מסמך.

(ב) ההזמנה לעד תהיה לפי טופס 9.

(ג) תקנות 83 עד 86 ו-92 לתקנות סדר הדין האזרחי יחולו, בשינויים המחוייבים, על הזמנת עדים לפי תקנה זו, ואולם יקראו את תקנה 83 (א) לתקנות סדר הדין האזרחי כאילו במקום הרישה נאמר "בעל דין יודיע לעד מטעמו על כוונתו להזמין לעדות או לשם הצגת מסמכים".

54. צו הבאה

סימן י"ב: פסק דין

ציווה בית הדין או הרשם לפי סעיף 73(א)(1) לחוק בתי המשפט על הבאת אדם לפניו ייערך צו ההבאה לפי טופס 10.

סימן י"ב: פסק דין

55. פסק דין

(א) כתום הדיון או לאחר מכן, בהקדם ככל האפשר לפי הנסיבות, יתן בית הדין את פסק דינו.

(ב) בדיון בפני מותב או שופט כדן יחיד, יינתן פסק הדין תוך שלושים ימים, ובדיון בפני רשם יינתן פסק-הדין תוך חמישה עשר ימים; לא ניתן פסק הדין כאמור, ימסור על כך אב בית הדין או הרשם, לפי הענין, הודעה מנומקת בכתב לנשיא בית הדין הארצי; בבית דין שבו מכהן שופט ראשי, יימסר העתק ההודעה לשופט הראשי.

56. הקראת פסק הדין

את פסק הדין יקרא אב בית הדין ותאריך הקראת הפסק ייחשב לתאריך שימוע פסק הדין; אולם אפשר שבמקום לקרוא את פסק הדין, יישלחו העתקים ממנו בדואר רשום לבעלי הדין; נשלחו העתקים מפסק הדין בדואר רשום לבעלי הדין כאמור, יראו כאילו ניתן פסק הדין בהעדר הצדדים.

57. פסיקתה

על סמך פסק הדין תיערך, לבקשת בעל דין, פסיקתה שתכיל את מספר התיק, שמות בעלי הדין ותיאורם, הסעד או ההכרעה האחרת שניתנו בענין הנדון וצו בדבר הוצאות המשפט; הפסיקתה תיחתם בידי אב בית הדין או הרשם ותאריכה הוא התאריך שבו הושמע פסק הדין.

58. פסק דין מוסכם

סימן י"ג: בוררות

הסכימו בעלי הדין למתן פסק דין בנוסח מוסכם, רשאי בית הדין או הרשם ליתן פסק דין כאמור, אף אם הסכימו בעלי הדין לגופו של ענין בלבד ולא על סכום הוצאות המשפט, ובלבד שהוסכם מי ישא בהן, ובית הדין או הרשם ישום ויקבע בפסק הדין את ההוצאות האמורות.

סימן י"ג: בוררות

59. מקום השיפוט לענין שבבוררות

בקשה לענין שבבוררות, שבית הדין דן בו מכוח סעיף 28 לחוק (בסימן זה - הליכי בוררות), אפשר להגישה בנוסף לבית הדין שנקבע כאמור בתקנה 3, גם לבית הדין שבאזור שיפוטו התנהלה הבוררות או לבית הדין שעליו הסכימו בעלי-הדין בבוררות.

60. תחולת תקנות

סימן י"ד: ערעור על החלטת הממונה על תשלום הגימלאות

תקנות סדרי הדין בעניני בוררות, התשכ"ט-1968, יחולו על הליכי בוררות, בשינויים המחויבים לפי הענין.

סימן י"ד: ערעור על החלטת הממונה על תשלום הגימלאות

61. הגדרות

בסימן זה -

"הממונה" - כמשמעותו בחוק שירות המדינה (גימלאות) [נוסח משולב], התש"ל-1970 (להלן - חוק הגימלאות);
"ערעור גימלאות" - ערעור על החלטה סופית או על החלטת ביניים של הממונה או של נציב שירות המדינה לפי סעיפים 43 או 101 לחוק הגימלאות.

62. הגשת ערעור

ערעור גימלאות יוגש לבית דין אזורי בארבעה עותקים לפי טופס 11.

63. צירוף העתקי ההחלטה

לכתב הערעור יצורפו ארבעה עותקים מההחלטה שעליה מוגש הערעור.

64. המצאה למשיב

עותק של כתב הערעור בצירוף עותק ההחלטה ומצורפיה יומצאו למשיב.

65. תשובה

תוך שלושים ימים מהיום שבו הומצא לו כתב הערעור יגיש המשיב תשובה מנומקת בארבעה עותקים; הוגשה תשובה כאמור, יומצא עותק ממנה למערער.

66. פסק דין על פי חומר שבכתב

(א) ויתרו המערער והמשיב, בכתבי הטענות או בהודעה מיוחדת לבית הדין, על השמעת טענותיהם בפני בית הדין, ידון בית הדין בערעור לפי החומר שהוגש לו ויתן פסק דין.
(ב) על אף האמור בתקנת משנה (א), רשאי שופט להורות על קביעת מועד לדיון, אפילו ויתרו בעלי הדין על כך, ומשעשה כן ידון בית הדין בערעור כאילו לא ויתרו בעלי הדין על השמעת טענותיהם.

67. תחולת הוראות

סימן ט"ו: ערר לפי חוק שירות התעסוקה

הוראות סימנים א' ו' ו-י' עד י"ב לפרק זה, יחולו על ההליכים לפי סימן זה ככל שלא נקבעה בו הוראה אחרת ובשינויים המחוייבים לפי הענין.

סימן ט"ו: ערר לפי חוק שירות התעסוקה

68. הגדרות

בסימן זה, "ערעור תעסוקה" - ערר על החלטת ועדת ערר לפי סעיף 43 לחוק שירות התעסוקה.

69. הגשה

(תיקון התשס"ד)

(א) ערעור תעסוקה יוגש לבית דין אזורי בארבעה עותקים לפי טופס 12, בצירוף ההחלטה שעליה הוא מוגש וכל יתר המסמכים הנוגעים לענין; עותק אחד של כתב הערעור בצירוף המסמכים כאמור יועבר למינהלת שירות התעסוקה.
(ב) המועד להגשת ערעור תעסוקה הוא שישים ימים מיום מתן ההחלטה בערר או מיום שבו הומצאה לעורר ההחלטה, אם ניתנה שלא בפניו, לפי המאוחר.

70. קביעת מועד לדיון

הודעה על התאריך שנקבע לדיון תישלח לבעלי הדין חמישה ימים לפחות מראש.

71. פסק דין על פי חומר שבכתב

(א) ויתרו המערער והמשיב, בהודעה בכתב לבית הדין או בהודעה בעל-פה לשופט או לרשם, על השמעת טענותיהם בפני בית הדין, ידון בית הדין בערעור תעסוקה לפי החומר שהוגש לו ויתן פסק דין.
(ב) על אף האמור בתקנת משנה (א) רשאי שופט להורות לרשם לקבוע מועד לדיון, אפילו ויתרו בעלי הדין על כך, ומשעשה כן ידון בית הדין בערעור תעסוקה כאילו לא ויתרו בעלי הדין על השמעת טענותיהם.

72. איחוד והפרדה

סימן א': מועדי ערעור על החלטות בית דין אזורי

שופט רשאי -

(1) לצרף כמשיב בערעור כל אדם הנראה לו נוגע בדבר;

(2) לאחד ערעורים או להפריד ערעורים מאוחדים.

פרק ג': ערעור

סימן א': מועדי ערעור על החלטות בית דין אזורי

73. המועד להגשת ערעור בזכות

המועד להגשת ערעור על פסק דין של בית דין אזורי הוא שלושים ימים מיום השימוע, או מהיום שבו הומצא למערער פסק הדין אם ניתן בהעדר הצדדים, והוא כשאין הוראת חיקוק אחרת הקובעת מועד שונה להגשת ערעור.

74. המועד להגשת ערעור ברשות

(א) בקשת רשות לערער על החלטה של בית דין אזורי תוגש תוך חמישה עשר ימים מיום שניתנה החלטה, אם ניתנה בפני המבקש, או מיום שהומצאה לו, אם ניתנה שלא בפניו.

(ב) ניתנה רשות לערער, יהיה המועד להגשת הערעור על החלטת בית הדין האזורי חמישה עשר ימים מיום שניתנה הרשות, אם ניתנה בפני המערער, או חמישה עשר ימים מהיום שבו הומצאה לו החלטה הנותנת את הרשות אם ניתנה שלא בפניו; לא הוגש כתב ערעור תוך חמישה עשר הימים יראו את בקשת הרשות לערער ככתב ערעור.

75. המועד להגשת ערעור ברשות לפי סעיפים 64א, 127לד ו-200א לחוק הביטוח הלאומי

סימן ב': ערעור על פסק דין ועל החלטה אחרת של רשם בית דין אזורי

(א) בקשה לרשות לערער על פסק דינו של בית דין אזורי לפי סעיפים 64א, 127לד או 200א לחוק הביטוח הלאומי, תוגש תוך שלושים ימים מיום שניתן פסק הדין, אם ניתן בפני המבקש, או מיום שהומצא לו, אם ניתן שלא בפניו.

(ב) ניתנה רשות לערער, יהיה המועד להגשת ערעור על פסק דין של בית דין אזורי בענינים כאמור בתקנת משנה (א), שלושים ימים מהיום שבו ניתנה הרשות, אם ניתנה בפני המערער, או שלושים ימים מהיום שבו הומצאה לו החלטה הנותנת רשות, אם ניתנה שלא בפניו; לא הוגש כתב ערעור תוך שלושים הימים יראו את בקשת הרשות לערער ככתב ערעור.

סימן ב': ערעור על פסק דין ועל החלטה אחרת של רשם בית דין אזורי

76. ערעור על פסק דין של רשם

ערעור על פסק דין של רשם יוגש, בכפוף לאמור בפרק זה, לבית הדין הארצי תוך חמישה עשר ימים מיום מתן פסק הדין, אם ניתן בפני המערער, או מהיום שבו הודע לו פסק הדין אם ניתן שלא בפניו, והוראות פרק זה יחולו על ערעור כאמור בשינויים המחוייבים.

77. ערעור על החלטה אחרת של רשם

ערעור על החלטה אחרת של רשם יוגש לבית הדין האזורי, תוך שבעה ימים מיום מתן החלטה אם ניתנה בפני המערער, או מהיום שבו הודעה לו החלטה אם ניתנה שלא בפניו, והוראות פרק זה יחולו על ערעור כאמור בשינויים המחוייבים.

78. ערעור על פסק דין של רשם בתביעת שכר עבודה או קצבה וערעור שכנגד

סימן ג': ערעור על החלטה אחרת של רשם בית הדין הארצי

(א) ערעור על החלטת רשם בתביעת שכר עבודה או בתביעה לקצבה יוגש לבית הדין האזורי.

(ב) המועד להגשת ערעור על פסק דין של רשם בתובענה לתשלום שכר עבודה או לתשלום קצבה, הוא חמישה עשר ימים מיום מתן פסק הדין - אם ניתן בפני המערער, או מהיום שבו הומצא לו - אם ניתן שלא בפניו.

(ג) הערעור יוגש במסירת שלושה עותקים של כתב הערעור בצירוף עותקים נוספים כמספר המשיבים; כל מי שהיה בעל דין בתובענה לפני הרשם ואינו מערער, יהיה משיב בערעור; כתב הערעור יכול שיהיה לפי טופס 13 והוא יומצא לכל משיב.

(ד) היה בדעת המשיב לטעון בשעת הדיון בערעור שפסק הדין של הרשם טעון שינוי, יגיש על כך הודעה לבית הדין האזורי, בפירוט הנימוקים, תוך עשרה ימים מהיום שבו הומצא לו כתב הערעור, אולם לא יאוחר מחמישה ימים לפני התחלת הדיון בערעור; העתק מההודעה יומצא לכל בעל דין העלול להיפגע מטענה זו.

79. ערעור על החלטה אחרת של רשם בית הדין הארצי

סימן ד': רשות לערער

ערעור על החלטה אחרת של רשם בית הדין הארצי יוגש לבית הדין הארצי תוך שבעה ימים מיום מתן ההחלטה אם ניתנה בפני המערער, או מהיום שבו הודעה לו ההחלטה אם ניתנה שלא בפניו, והוראות פרק זה יחולו על ערעור כאמור בשינויים המחוייבים.

סימן ד': רשות לערער

80. רשות מסוייגת לערעור

בית דין הנותן רשות לערער רשאי לפרש את הבעיה שעליה ניתנה הרשות לערער, ומשעשה כן לא יטען המערער בבעיה שלא פורשה; אולם אין בהוראה זו כדי לגרוע מסמכותו של בית הדין הארצי לפי תקנות 94 ו-110.

81. אין ערעור על רשות לערער

החלטה המרשה לערער אינה ניתנת לערעור.

82. הגשת בקשת רשות לערער - כהגשת ערעור [69]

הוגשה בקשה לרשות לערער לבית הדין הארצי, רשאי בית הדין לדון בה כאילו ניתנה הרשות והוגש ערעור על פי הרשות שניתנה, אם הסכימו לכך בעלי הדין לערעור, ואף ללא הסכמת בעל דין לאחר שניתנה לו הזדמנות להביע התנגדותו ונראה לבית הדין שלא תיפגע זכותו כבעל דין; החליט בית הדין כאמור, לא יחולו תקנות 85, 86(א), 87, 88, 97 ו-99 עד 105.

83. הפיכת בקשת רשות לערער לכתב ערעור

הוגשה בקשה לרשות ערעור לבית הדין שלערעור וראה בית הדין כי הבקשה הוגשה בטעות משום שלמערער היתה זכות ערעור, רשאי בית הדין להחליט לדון בבקשה כבכתב ערעור, בתנאים שיקבע; ההחלטה לא תינתן אלא לאחר שניתנה למשיב הזדמנות להביע התנגדותו לכך; החליט בית הדין כאמור, לא יחולו תקנות 87 ו-97.

84. השגה על החלטה אחרת

לא ערער בעל דין על החלטה אחרת והיא ניתנת לערעור ברשות בלבד, אין בכך כדי לפגוע בזכותו להשיג על אותה החלטה בבואו לערער על פסק הדין במשפט; האמור בתקנה זו לא יחול על החלטה לפי סעיף 5 לחוק הבוררות, התשכ"ח-1968.

85. מסמכים שיצורפו לבקשת רשות לערער

(א) לבקשת רשות לערער המוגשת לבית הדין הארצי יצורפו העתקים של החלטות בית הדין האזורי באותו ענין, כשהם מאושרים בידי המזכיר הראשי או פקיד של בית הדין האזורי, או בידי עורך דין או היועץ המשפטי לממשלה או בא כוחו; אך רשאי בית הדין לדון בבקשה אף אם לא צורפו העתקים כאמור.

(ב) הבקשה תוגש בכתב במספר עותקים מספיק לבית הדין ולמשיבים, ותפרט בצורה תמציתית את הנימוקים שעליהם סומך המבקש את בקשתו.

(ג) החליט בית הדין לאחר שעיין בבקשה שאין היא מצריכה תשובה - ידחנה מיד; החליט שהיא מצריכה תשובה, תומצא הבקשה למשיב ועליו להגיש את תשובתו בצורה תמציתית תוך חמישה עשר ימים מיום ההמצאה, או במועד מוקדם יותר שקבע לכך בית הדין, ובערעורים לפי סעיפים 64א, 127לד ו-200א לחוק הביטוח הלאומי - תוך שלושים ימים מיום ההמצאה.

סימן ה': הגשת הערעור

(א) בתום התקופה לפי תקנה 85(ג) או לפניו - אם נתקבלה תשובת המשיב - יחליט בית הדין אחת מאלה:

(1) לדחות את הבקשה;

(2) ליתן רשות ערעור אם דרך כלל ואם לגבי בעיה מסויימת כאמור בתקנה 80;

(3) להורות על הגשת טענות נוספות בעל-פה.

(ב) החלטת בית הדין תומצא לבעלי-הדין אם ניתנה שלא בפניהם ואין צורך להשמיעה אלא אם כן הורה על כך בית הדין.

סימן ה': הגשת הערעור

87. הגשת ערעור

(א) ערעור לבית הדין הארצי יוגש במסירת חמישה עותקים של כתב הערעור בצירוף עותקים נוספים כמספר המשיבים.

(ב) ערעור לבית הדין האזורי יוגש במסירת שלושה עותקים של כתב הערעור בצירוף עותקים נוספים כמספר המשיבים.

88. ערעור על תובענות שאוחדו [74]

תובענות שאוחדו וניתנה בתובענה המאוחדת החלטה אחת, רשאי כל בעל דין לערער על ההחלטה ואין צורך להגיש ערעור נפרד לכל אחת מן התובענות שאוחדו.

89. איחוד בעלי-דין [75]

בעלי דין אחדים בתובענה אחת רשאים להצטרף יחד בערעור אחד.

90. מיהו המשיב

כל מי שהיה בעל דין בתובענה לפני הערכאה הקודמת ואיננו מערער, יהיה משיב בערעור.

91. צירוף משיב בידי בית הדין

בית דין של ערעור רשאי להורות על צירוף משיב שלא היה בעל דין; הורה כאמור, יתקן כתב הערעור ויומצא לאותו משיב כתב הערעור המתוקן, ורשאי בית הדין לדחות את מועד הדיון בערעור, בתנאים שייראו לו צודקים, ורשאי בית הדין ליתן פסק דין כאילו היה המשיב שצורף בעל דין.

92. תחולת הוראות [77]

הוראות סימן ג' לפרק ב' יחולו על ערעורים לבית הדין, ולענין זה כל מקום שנאמר "תובע", "נתבע" או "תובענה" - קרי "מערער", "משיב" ו"ערעור", לפי הענין.

93. תוכן כתב ערעור [78]

(א) אלה הדברים שיכיל כתב ערעור:

(1) שמו, מספר זהותו ומקום מגוריו של המערער;

(2) שמו של כל משיב, מספר זהותו ומקום מגוריו, אם ניתן לבררם;

(3) שם בית הדין שנתן את ההחלטה שעליה מערערים, תאריך ההחלטה ומספר התיק של התובענה שבה

ניתנה;

(4) מען לשם המצאה למערער;

(5) אם ניתנה ההחלטה שלא בפני המערער - התאריך שבו הומצאה לו, אם הומצאה, או ציון שהחלטה לא

הומצאה;

(6) נימוקי הערעור.

(ב) כתב ערעור יפרט בצורה תמציתית את נימוקי ההתנגדות להחלטה שעליה מערערים שלא על דרך היוכח או סיפור

דברים.

94. נימוקים שלא פורשו

המערער לא יטען נימוק התנגדות שלא פורש בכתב הערעור אלא ברשות בית הדין, אולם בית הדין בבואו להחליט בערעור לא יהיה מוגבל לנימוקי ההתנגדות שפורשו בכתב הערעור או שנטענו בבית הדין לפי תקנה זו.

95. מחיקת נימוקים ותיקונים

כתב ערעור ניתן לתיקון בכל עת שתיראה לבית הדין, ורשאי הוא בכל עת להורות על מחיקתו או תיקונו של כל נימוק שבערעור שאינו דרוש לענין, או שהוא מביש או עלול להפריע לדיון הוגן או לסבכו או להשהותו.

96. פרטים נוספים

בית הדין רשאי, בכל עת, להורות למערער להמציא לו פרטים נוספים ומפורטים יותר לכל נימוק שבערעור, בתנאים שייראו לבית הדין, לרבות תשלום הוצאות.

97. מסמכים שיש לצרפם לכתב ערעור

(א) אלה המסמכים שיש לצרף לכתב ערעור המוגש לבית הדין הארצי: חמישה העתקים של ההחלטה שעליה מערערים כשהם מאושרים בידי המזכיר הראשי או פקיד של בית הדין שעל החלטתו מערערים, או בידי עורך דין או היועץ המשפטי לממשלה או בא כוחו, והעתקים נוספים מאושרים כאמור כמספר המשיבים.

(ב) מסמכים המצורפים לכתב ערעור המוגש לבית הדין האזורי, יהיו בשלושה עותקים כשהם מאושרים כאמור בתקנת משנה (א), וכן יצורפו העתקים נוספים מאושרים כאמור כמספר המשיבים.

98. מסמכים שיש להמציאם למשיבים

סימן ו': ערעור שכנגד

(א) ואלה המסמכים שיש להמציא למשיבים בערעור לבית דין:

(1) עותק של כתב הערעור;

(2) העתק ההחלטה שעליה מערערים.

(ב) היו משיבים אחדים מיוצגים על ידי עורך דין אחד או נציג אחד אחר, די בהעתק אחד מן המסמכים האמורים בתקנת

משנה (א) בשביל כל המשיבים האלה.

סימן ו': ערעור שכנגד

99. ערעור שכנגד טעון הודעה

היה בדעת המשיב לטעון בשעת הדיון בערעור שהחלטת בית דין קמא טעונה שינוי, יגיש על כך הודעה לבית הדין שלערעור, בפירוט הנימוקים, תוך עשרה ימים מהיום שבו הומצא לו כתב הערעור כאמור בתקנה 98, אולם לא יאוחר מאשר חמישה ימים לפני התחלת הדיון בערעור, והעתק ההודעה יומצא לכל אחד מהמשיבים.

100. אי הגשת הודעה [84]

סימן ז': הדיון בערעור

אי הגשת הודעה אין בה כשלעצמה כדי לגרוע מהסמכויות הנתונות לבית הדין שלערעור לפי תקנות אלה או לפי כל דין אחר, אך יכולה היא לשמש סיבה, לפי שיקול דעתו של בית הדין, לדחיית הדיון בערעור או לצו מיוחד להוצאות.

סימן ז': הדיון בערעור

101. פגם בצורת כתב הערעור

אין לעורר התנגדות טכנית לכתב ערעור על יסוד פגם שבצורה.

102. עיקרי טיעון בבית הדין הארצי

(א) נקבע תאריך לדיון בערעור, רשאי בית הדין הארצי להורות כי כל צד יגיש לבית הדין, במספר עותקים מספיק, את עיקרי טיעונו וימסור לצד שכנגד עותק מהם שבעה ימים לפחות לפני אותו תאריך.

(ב) עיקרי טיעון יכללו, בצורה תמציתית, את טענותיו של כל צד ואת האסמכתאות שבדעתו להסתמך עליהן כשהן מפורטות ליד כל טענה בנפרד.

103. סיכום טענות בכתב

(א) בית דין שלערעור, רשאי, בצו, להורות לבעלי הדין, לפני תחילת הדיון בערעור או במהלכו, לסכם את טענותיהם בכתב על הפרשה כולה או על שאלה מסויימת שקבע, בין בנוסף על טענות שבעל-פה, כולן או מקצתן, ובין במקומן, ורשאי הוא להגביל את היקפם של סיכומים אלה.

(ב) צו כאמור יקבע את סדרי הטענות הן שבעל-פה והן שבכתב וכל יתר הדברים הטעונים, לדעת בית הדין, הסדר בשל צו כזה.

(ג) בעל דין שלא הגיש סיכום טענותיו במועד, כהוראת בית הדין, דינו כדין בעל דין שלא התייצב במועד שנקבע לדיון, זולת אם הורה בית הדין הוראה אחרת.

104. אי-התייצבות בערעור

לענין ההתייצבות בתאריך שנקבע לדיון בערעור, או לדיון נדחה, ינהגו כך:

- (1) נמסרה הודעה על תאריך הדיון ואיש מבעלי הדין לא התייצב, רשאי בית הדין לדחות את הדיון או למחוק את הערעור;
- (2) התייצב המערער ואילו המשיב לא התייצב לאחר שקיבל הודעה על תאריך הדיון, יתברר הערעור או שהדיון בו יידחה למועד אחר, כפי שיחליט בית הדין;
- (3) התייצב המשיב ואילו המערער לא התייצב לאחר שקיבל הודעה על תאריך הדיון, יתברר הערעור או יימחק או יידחה הדיון בו למועד אחר, הכל כפי שיחליט בית הדין.

105. השבת ערעור שנמחק

נמחק ערעור כאמור בתקנה 104, רשאי המערער, תוך שבעה ימים מיום המצאת ההחלטה על המחיקה, לבקש מבית הדין שלערעור להשיב את הערעור; בית הדין רשאי להשיב את הערעור בתנאים שיראה לקבוע בדבר תשלום הוצאות או בענינים אחרים.

106. דיון שנית בערעור שנדון על פי צד אחד

סימן ח': פסק הדין בערעור

נדון ערעור על פי צד אחד לפי תקנה 104, רשאי בעל הדין הנעדר, לא יאוחר משבעה ימים מיום שהומצאה לו ההחלטה,

לבקש מבית הדין שידון בערעור שנית; בית הדין רשאי לדון בערעור שנית, ואם יהיה צורך בכך - לבטל את פסק הדין שניתן כלפי כל בעלי-הדין שבערעור או כלפי מקצתם, בתנאים שיראה לקבוע בדבר תשלום הוצאות או בעינים אחרים.

סימן ח': פסק הדין בערעור

107. פסק דין בערעור

בית הדין שלערעור יתן פסק דין או החלטה אחרת כתום הדיון או בתאריך אחר שעליו יודע לבעלי הדין; ההחלטה תהיה בכתב, תיחתם בידי בית הדין ויירשם בה תאריך נתינתה.

108. תוכן פסק הדין

(א) פסק דינו של בית הדין שלערעור יכיל את אלה:

(1) השאלות הטעונות הכרעה;

(2) ההכרעה;

(3) נימוקי ההכרעה;

(4) הסעד שהמערער זכאי לו, אם ההחלטה שעליה ערער בוטלה או שונתה.

(ב) על אף האמור בתקנת משנה (א)(1) עד (3), אם החליט בית הדין שלערעור לדחות ערעור, רשאי הוא לכלול בפסק דינו

את קביעתו בדבר דחיית הערעור בלבד אם מתקיימים לדעתו, לגבי ההחלטה שעליה מערערים, כל אלה:

(1) אין מקום לדחות את הממצאים העובדתיים שנקבעו בה;

(2) הממצאים שנקבעו בה תומכים במסקנה המשפטית;

(3) אין לגלות טעות שבחוק.

109. פסק דין מוסכם

(א) פסק דין יכול לאשר, לשנות או לבטל את ההחלטה שעליה מערערים; אך אם הגיעו בעלי הדין שבערעור לידי הסכם על צורת פסק הדין בערעור, רשאי בית הדין ליתן פסק דין לפי ההסכם.

(ב) הסכימו בעלי הדין בערעור למתן פסק דין לפי נוסח מוסכם, רשאי בית הדין שלערעור, על פי בקשת בעל דין בכתב או בעל פה, ליתן פסק דין כאמור אף אם הסכימו בעלי הדין לגופו של הענין בלבד ולא על סכום הוצאות המשפט, ובית הדין שלערעור ישום ויקבע בפסק הדין את ההוצאות האמורות.

110. סמכותו של בית הדין בערעור

בית הדין שלערעור מוסמך ליתן כל החלטה שצריך היה לתיתה או לאשר או לבטל את ההחלטה שניתנה ולהורות על דיון חדש או ליתן החלטה נוספת או אחרת, ככל שיחייב הענין; בית הדין רשאי להשתמש בסמכותו זו אף אם הערעור נוגע רק לחלק מן ההחלטה ורשאי הוא להשתמש בה לטובת המשיבים או בעלי הדין האחרים, כולם או מקצתם, אף אם לא הגישו ערעור או ערעור שכנגד.

111. שימוע החלטה

בשימוע החלטה רשאי בית הדין שלערעור לקרוא רק את אותו חלק המפרט את הסעד או את ההכרעה שניתנו בערעור.

112. פסיקתה

על סמך החלטה של בית הדין שלערעור מותר לערוך פסיקתה כדרך שעורכים אותה בערכאה ראשונה, ויצוין בה התאריך שבו ניתנה ההחלטה.

פרק ג'1: טענת פסלות לישיב בדיון

112א. סייג לתחולתן של התקנות

(תיקונים: התשנ"ב, התשס"ד)

(א) בקשה ששופט, רשם או נציג ציבור יפסול עצמו מלישב בדיון לפי סעיף 39א לחוק (להלן - טענת פסלות), וערעור על החלטה בבקשה כאמור או בבקשה להיתר ייצוג לפי אותו סעיף, לא יוגשו אלא בהתאם להוראות פרק זה, על אף כל הוראה אחרת בענין הגשת בקשות או ערעורים בתקנות אלה.

(ב) הוראות אחרות בתקנות אלה יחולו לענין טענת פסלות במידה שאינן סותרות הוראות פרק זה ובשינויים המחוייבים לפי הענין.

112ב. מועד לטענת פסלות

(תיקון התשנ"ב)

בתחילת הדיון בתובענה או בערעור, ולפני כל טענה אחרת, רשאי בעל דין לטעון טענת פסלות; לא היה באפשרותו לטעון אותה טענה בשלב האמור, רשאי הוא לטענה לאחר מכן, ובלבד שיעשה זאת מיד לאחר שנודעה לו עילת הפסלות.

112ג. ערעור על החלטה

סימן א': תשלום הוצאות וערובה לתשלומן

(תיקונים: התשנ"ב, התשס"ד, התשע"א)

(א) בעל דין שבדעתו לערער על החלטה בעניין טענות פסלות או בעניין היתר ייצוג יודיע על כך לבית הדין, ומשהודיע כך, ימשיך המשפט, זולת אם החליט השופט המותב או הרשם, לפי העניין, מנימוקים שיירשמו, שיש להפסיקו.

(ב) הערעור יוגש בכתב בשלושה עותקים, תוך עשרה ימים מהיום שבו הודעה לבעל הדין ההחלטה בבקשה; בערעור יפורטו כל נימוקי ההתנגדות להחלטה ויצורף לו תצהיר לשם אימות העובדות המשמשות יסוד לבקשה; בו ביום ימציא המערער עותק מהערעור על מצרפיו, במישרין, לכל אחד מבעלי הדין; היו בעלי דין אחדים מיוצגים בידי עורך דין אחד, די בהמצאת עותק אחד בשביל כל בעלי הדין המיוצגים כאמור.

(ג) נשיא בית הדין הארצי לעבודה או מי שדן בערעור רשאי להורות לבקשת המערער בכתב הערעור, על הפסקת המשפט עד להחלטה בערעור.

(ד) כל בעל דין אחר רשאי להשיב לערעור; תשובת בעל דין תוגש בכתב בשלושה עותקים, תוך עשרה ימים מהיום שבו הומצא לו כתב הערעור, יפורטו בה כל נימוקיו ויצורף לה תצהיר לשם אימות העובדות המשמשות יסוד לתשובה; לא הוגשה תשובה בתוך עשרה ימים כאמור, רשאי בית הדין להחליט בערעור לאלתר על יסוד הטענות בכתב שבפניו.

(ה) מי שדן בערעור רשאי, מטעמים מיוחדים, ליתן, לבקשת בעל דין בכתב ערעור או בכתב תשובה, הזדמנות לטעון טענות נוספות בכתב או בעל פה, וכן לבקש מהשופט, הרשם או נציג הציבור אשר על החלטתו הוגש ערעור להעיר את הערותיו.

(ו) הוחלט בערעור להעביר את הדיון בתובענה לשופט אחר או לרשם אחר או להחליף את נציג הציבור באחר, רשאי השופט או הרשם או המותב, לפי הענין, לדון בה מן השלב שאליו הגיע השופט הקודם או מכל שלב אחר שייראה לו נכון וצודק בנסיבות הענין.

פרק ד': הוראות כלליות

סימן א': תשלום הוצאות וערובה לתשלומן

113. הכלל בדבר הוצאות

בכפוף להוראות כל חיקוק, יהיה ענין ההוצאות בכל תובענה, ערעור או הליך אחר, מסור לשיקול דעתו של בית הדין או של הרשם, ואם בבקשה פלונית או בדיון פלוני ניתן צו להוצאות לא ייפגע צו זה על ידי כל צו אחר להוצאות שיינתן לאחר מכן שלא בדרך ערעור על הצו הראשון.

114. סכום ההוצאות [94]

(א) בית הדין או הרשם, כשהוא פוסק ההוצאות, רשאי לקבוע סכום קצוב, ואם לא קבע סכום קצוב, ישום הרשם את ההוצאות.

(ב) חייב בית הדין בעל דין בתשלום הוצאותיו של בעל הדין שכנגד, רשאי הרשם לקבוע סכום הוצאות אלה - במידה שהן אגרות בית הדין, מס בולים, שכר בטלת עדים, שכר מומחים ודמי לינה - לפי החומר שבתיק בית הדין, בלי שיהיה צורך בהגשת בקשה ושלא בפני בעל הדין, ובין שנקבע גם סכום שכר טרחת עורך דין ובין שלא נקבע.

115. אכיפת צו הוצאות [95]

צו לתשלום הוצאות ניתן להוציא לפועל כדרך שמוציאים לפועל פסק דין של בית הדין לתשלום סכום כסף.

116. עורך דין שהוא בעל דין

עורך דין שהוא בעל דין וטוען לעצמו, הוא גופו או באמצעות משרדו, ונפסקו לו הוצאות, זכאי הוא שייכללו בשומה ההוצאות שהיה מקבל אילו העסיק עורך דין.

116א. ערובה לתשלום הוצאות

סימן ב': אימות עובדות

(תיקון התשע"ו)

(א) שופט בית הדין או הרשם רשאי, אם נראה לו הדבר, לצוות על תובע לתת ערובה לתשלום כל הוצאותיו של נתבע.

(ב) היה התובע מי שאינו תושב ישראל ואינו אזרח אחת המדינות בעלת האמנה לפי תקנות לביצוע אמנת האג 1954 (סדר הדין האזרחי), התשכ"ט-1969, יורה שופט בית הדין או הרשם לתובע, לבקשת נתבע, להפקיד ערובה לתשלום הוצאותיו של הנתבע, זולת אם הראה התובע ראשית ראייה להוכחת תביעתו או שהוא הראה כי הנתבע יוכל להיפרע את הוצאותיו ממנו אם התביעה תידחה או אם ראה שופט בית הדין או הרשם לפטור את התובע מטעמים מיוחדים שירשמו.

(ג) הורה שופט בית הדין או הרשם על הפקדת ערובה ולא הופקדה ערובה בתוך המועד שנקבע, תימחק התובענה, זולת אם הורשה התובע להפסיקה.

סימן ב': אימות עובדות

117. הצהרת אימות

(א) בכל הליך שהוגש על פי תקנות אלה, רשאי בית הדין או הרשם להורות למגיש כי העובדות שעליהן הוא מסתמך יאומתו באזהרה שתימסר בפני הרשם, או בתצהיר (בסימן זה - הצהרת אימות).

(ב) נמסרה ההצהרה, יערוך הרשם את הצהרת האימות וירשום אותה בפרוטוקול שיצרף לתיק התובענה; העתק ההצהרה יומצא לבעל הדין שכנגד.

118. חקירת המצהיר

(א) רצה בעל דין לחקור את מי שמסר הצהרת אימות חקירה שכנגד, יודיע על כך למגיש הצהרת האימות וידרוש את

התייצבותו של המצהיר לשם חקירה שכנגד בשעת הדיון; ההודעה תומצא מבעוד מועד כדי ליתן למצהיר שהות מספקת להתכונן ולהגיע למקום הדיון.

(ב) בית הדין רשאי בכל עת לדרוש, מיזמתו הוא, התייצבותו של מצהיר הצהרת האימות לשם חקירה שכנגד.

119. הימנעות מאימות או מחקירה שכנגד

סימן ג': שונות

הורה בית הדין או הרשם על הגשת הצהרת אימות כאמור בתקנה 117, ולא נמסרה הצהרה תוך המועד שנקבע לכך, או שנמסרה הצהרת האימות אך המצהיר לא התייצב לחקירה שכנגד משנדרש לכך בידי בית הדין או בעל הדין, רשאי בית הדין שלא להיזקק לעובדות שהצהרת האימות אימתה או צריכה היתה לאמת.

סימן ג': שונות

120. איחוד ענינים מטעם בית הדין

ענינים אחדים התלויים ועומדים בבית דין אחד וכרוכות בהם שאלות זהות או שאלות דומות, של משפט או של עובדה, רשאי בית הדין, לפי שיקול דעתו, להורות על איחודם, בין על פי בקשת בעל דין ובין ללא בקשה כזאת, ובתנאים שייראו לו.

120א. בעל דין או עד שהוא קטין

[תיקון התשע"ג (מס' 2)]

היה בעל דין או עד קטין שטרם מלאו לו שמונה עשרה שנים, יציין מגיש כתב בי-הדין את עובדת היותו קטין בראש כתב בי-הדין סמוך לשם הקטין; כלל כתב בי-דין שהוגש לבית הדין מידע על מצבו הבריאותי, הגופני או הנפשי של הקטין או שיש חשש שפרסומו של מידע כאמור לרבות מידע לפי סעיף 24 לחוק הנוער (טיפול והשגחה), התש"ך-1960, אסור לפי דין, יגיש בעל הדין הודעה על כך לבית הדין.

121. עריכת טופס

מסמך שיש לערכו לפי אחד הטפסים שבתוספת יהיה ערוך בשינויים המחוייבים לפי הנסיבות ואין חובה שיהיה העתק מילולי ממנו.

122. קבלת טפסים בהליכים מסויימים

כל הנזקק לטפסים המפורטים בפסקאות (1), (2) או (3) יוכל לקבלם חנים כמפורט להלן:

- (1) טופס 2 להגשת תביעה לתשלום שכר עבודה, טופס 6 להגשת כתב הגנה בתביעה כאמור, טופס 3 להגשת תביעה לתשלום פיצויי פיטורים, טופס 7 להגשת כתב הגנה בתביעה כאמור, טופס 4 להגשת תביעה לתשלום קצבה, טופס 8 להגשת כתב הגנה בתביעה כאמור או טופס 13 להגשת ערעור על החלטת רשם בתובענה לתשלום שכר עבודה או קצבה - בכל מזכירות של בית דין אזורי לעבודה, בכל סניף של משרד העבודה והרווחה ובמשרדו של כל ארגון עובדים שביקש זאת מהמזכיר הראשי של בית הדין;
- (2) טופס 11 לערעור גימלאות - בכל מזכירות של בית דין אזורי לעבודה, בלשכת הממונה על תשלום גימלאות, בלשכת נציב שירות המדינה ובכל לשכה מחוזית של נציבות שירות המדינה;
- (3) טופס 12 לערעור תעסוקה - בכל מזכירות של בית דין אזורי לעבודה ובכל לשכת שירות תעסוקה.

123. תיקון טעויות

בענין תיקון טעות בפסיקתה או בהחלטה ינהג בית הדין כאמור בסעיף 81 לחוק בתי המשפט, והוא הדין לגבי הרשם לענין

פסיקתה או החלטה שנחתמו בידו.

124. סמכות כללית לתקן פגם בהליך

בית הדין רשאי, בכל עת, לתקן כל פגם או טעות בכל הליך, וליתן הוראות בדבר הוצאות או בענינים אחרים ככל שייראה לו צורך, וחובה לעשות כל התיקונים הדרושים כדי לפסוק בשאלות השנויות במחלוקת בין בעלי הדין, והוא הדין לגבי הרשם בהחלטה שנתן.

125. הארכת מועדים

מועד או זמן שקבע בית הדין או הרשם לעשיית דבר שבסדר הדין או שבנוהג, רשאי הוא, לפי שיקול דעתו ובאין הוראה אחרת בתקנות אלה, להאריכו מזמן לזמן, אף שנסתיים המועד או הזמן שנקבע מלכתחילה; נקבע המועד או הזמן בחיקוק, לרבות בתקנות אלה, רשאי הוא להאריכם מטעמים מיוחדים שיירשמו.

126. תקופת פגרה לא תבוא במנין

תקופת פגרה של בית הדין לא תבוא במנין הימים שנקבעו בתקנות אלה או שנקבעו בידי בית הדין או הרשם, אלא אם כן הורה בית הדין או הרשם, לפי הענין, אחרת.

127. מחיקה אינה מעשה בית דין

מחיקת הליך אינה מעשה בית דין ואין בה, כשהיא לעצמה, כדי למנוע את התובע מלהגיש תובענה חדשה בשל אותה עילה.

128. אי קיום התקנות

אי קיום תקנות אלה, או כל נוהג הקיים אותה שעה, אינו פוסל שום הליך, אלא אם כן הורה כך בית הדין, אך מותר לבטל הליך, כולו או מקצתו, כהליך שאינו כראוי או לתקנו או לנהוג בו בדרך אחרת, כפי שייראה לבית הדין, והוא הדין לגבי הרשם בהליכים שבפניו.

129. תחולת תקנות סדר דין האזרחי

[תיקונים: התש"ע, התשע"ג (מס' 2), התשפ"א]

על הליכים לפי תקנות אלה יחולו, בשינויים המחויבים, תקנות סדר הדין האזרחי המפורטות להלן:

(1) ² תקנות 70 ו-71 לענין הגשת העתק מסמך והצגת ראיות במדיה אלקטרונית או דיגיטלית על ידי בעל

דין;

(2) תקנה 72 לענין מתן עדות בהיוועדות חזותית;

(3) תקנה 73 לענין מתן עדות מוקדמת;

(4) תקנות 94 עד 110, 124 עד 128 לענין סעד זמני, וכן תקנה 132 לענין סעד בעת מתן פסק הדין או

בתכופ לו;

(5) תקנה 145 לענין עיכוב ביצוע וסעד זמני בשל ערעור;

(6) תקנות 158 עד 169 לענין המצאת כתבי בי-דין;

(7) תקנות 170 ו-171 לענין ייפוי כוח, ואם בעל הדין מיוצג על ידי עורך דין - גם תקנה 9(ה).

130. תחולת תקנות בדבר החזרת פקדונות

תקנות בתי משפט והוצאה לפועל (החזרת פקדונות וקנסות), התשמ"א-1981, יחולו, בשינויים המחוייבים לפי הענין, על פקדונות שהופקדו וקנסות ששולמו בבית דין.

תקנות בית הדין לעבודה (סדרי דין), התשכ"ט-1969 - בטלות.

132. תחילה והוראות מעבר

תחילתן של תקנות אלה שלושים ימים מיום פרסומן (להלן - יום התחילה), והן יחולו גם על עניינים התלויים ועומדים ביום התחילה לפני בית הדין או הרשם.

מדינת ישראל

בית הדין לעבודה

טופס 1

(תקנה 12(ב))

בבית הדין האזורי

ב.....

הזמנה לדין

.....

נגד

.....

אל ..... המען .....

הואיל ו ..... הגיש לבית הדין האזורי ב ..... תובענה נגדך, כמפורט בתובענה המצורפת בזה,

הינך מוזמן להתייצב לדין ביום ..... בשעה .....

הינך רשאי להגיש כתב-הגנה, אם אתה רוצה בכך, תוך ..... ימים מיום שהומצאה לך הזמנה זו.

אם לא תתייצב לדין ביום ובשעה כאמור, יהא בית הדין רשאי ליתן פסק דין שלא בפניך.

.....

.....

חתימת מזכיר בית

תאריך

הדין

.....

חותמת

טופס 2

תקנה 13(א))

בבית הדין האזורי לעבודה

ב

מס' התיק

.....

.....

תביעה לתשלום שכר עבודה

.....

נגד

.....

אני החתום מטה מבקש את כב' בית-הדין לפסוק תשלום שכר עבודה, ופיצוי הלנת שכר או הפרשי הצמדה וריבית, ומוסר

פרטים אלה:

פרטי התובע/ת - העובד/ת:

שם משפחה ..... שם פרטי ..... מס' ת"ז .....

מען .....

מיקוד ..... טל' ..... פקס' .....

פרטי הנתבע/ים - המעביד/ים - המפעל:

1. שם המעביד / המפעל .....

מען .....

מיקוד ..... טל' ..... פקס' .....

2. שם המעביד / המפעל .....

מען .....

מיקוד ..... טל' ..... פקס' .....

3. המען בו בוצעה העבודה .....

פירוט התביעה

1. שכר עבודה:

עבדתי בשכר של ..... ש"ח לשעה / ליום / לשבוע / לחודש / ליחידה / .....

עבדתי	עד יום	שכר	שולם	ביום	יתרת שכר
מיום		מגיע			לתשלום בש"ח

.....1

.....2

.....3

סה"כ שכר העבודה הנתבע ש"ח

.....

2. תוספת גמול עבור עבודה בשעות נוספות:

א. תוספת גמול עבור עבודה של ..... שעות נוספות מחושבת לפי תוספת בשיעור של 25%

שבוצעו בתאריכים המנויים להלן:

1. בתאריך ..... מס' שעות .....

2. בתאריך ..... מס' שעות .....

3. בתאריך ..... מס' שעות .....

סה"כ גמול
שכר רגיל לשעה ש"ח .....
ש"ח .....

ב. תוספת גמול עבור עבודה של ..... שעות נוספות מחושבת לפי תוספת בשיעור של 50% שבוצעו

בתאריכים המנויים להלן:

1. בתאריך ..... מס' שעות .....

2. בתאריך ..... מס' שעות .....

3. בתאריך ..... מס' שעות .....

סה"כ גמול
שכר רגיל לשעה ש"ח .....
ש"ח .....

3. גמול עבודה במנוחה שבועית / בחג:

א. תוספת גמול עבור עבודה של ..... שעות במנוחה שבועית / בחג מחושבת לפי תוספת בשיעור

של 50% שבוצעו בתאריכים המנויים להלן:

1. בתאריך ..... מס' שעות .....

2. בתאריך ..... מס' שעות .....

3. בתאריך ..... מס' שעות .....

סה"כ גמול
שכר רגיל לשעה ש"ח .....
ש"ח .....

4. חופשה שנתית:

דמי חופשה / תמורת חופשה / פדיון חופשה בסך של ..... ש"ח ליום חופשה עבור .....

ימים בהתאם לפירוט שלהלן:

1. בתאריך ..... מס' שעות .....

2. בתאריך ..... מס' שעות .....

3. בתאריך ..... מס' שעות .....

סה"כ דמי

/ חופשה /

תמורת

/ חופשה /

פדיון

חופשה

.....

ש"ח

5. תשלומים אחרים:

תשלומים אחרים המגיעים כשכר עבודה (כגון: דמי הבראה, הודעה קודמת, נסיעות, ביגוד וכו') לפי הפירוט שלהלן:

הסכום הנתבע

מהות התביעה

בש"ח

.....

.....

.....

סה"כ תשלומים אחרים ..... ש"ח

6. סך כל השכר הנתבע לפי סעיפים 1 עד 5 לעיל:

בהתאם לסעיף 1 - סך ..... ש"ח

בהתאם לסעיף 2 - סך ..... ש"ח

בהתאם לסעיף 3 - סך ..... ש"ח

בהתאם לסעיף 4 - סך ..... ש"ח

בהתאם לסעיף 5 - סך ..... ש"ח

בסך הכל סך ..... ש"ח

7. פרטי הדרישה לתשלום השכר:

א. בתאריך ..... ביקשתי מהמעביד את תשלום השכר

ב. בתאריך ..... דרשתי בכתב את תשלום השכר (העתק הדרישה רצ'ב)

8. פרטי תשובת המעביד או תגובתו:

.....

.....

.....

.....

חתימת התובע/ת-

העובד/ת

תאריך

טופס 3

(תקנה 13(ב))

בבית הדין האזורי לעבודה

ב ..... מס' התיק .....

תביעה לתשלום פיצויי פיטורים

.....

נגד

.....

אני החתום מטה מבקש את כב' בית-הדין לפסוק פיצויי פיטורים, ופיצויי הלנת פיצויי פיטורים או הפרשי הצמדה וריבית, ומוסר פרטים אלה:

פרטי התובע/ת - העובד/ת:

שם משפחה ..... שם פרטי ..... מס' ת"ז .....

מען .....

מיקוד ..... טל' ..... פקס' .....

פרטי הנתבע/ים - המעביד/ים - המפעל:

1. שם המעביד / המפעל .....

מען .....

מיקוד ..... טל' ..... פקס' .....

2. שם המעביד / המפעל .....

מען .....

מיקוד ..... טל' ..... פקס' .....

3. המען בו בוצעה העבודה .....

פרטי התביעה

1. תקופת העבודה:

- א. תאריך התחלת העבודה ..... ותאריך סיומה .....
- ב. פיצויי הפיטורים מגיעים עבור עבודה במשך ..... שנים ו- ..... חודשים.

2. סיבת הפסקת העבודה:

פרט את הסיבות שהביאו לסיום העסקתך .....

(אם נמסר לך מכתב פיטורים - יש לצרף עותק)

3. הבסיס לחישוב פיצויי הפיטורים:

- א. השכר שולם על בסיס שעה / יום / שבוע / חודש / יחידה / אחר (מחק את המיותר)
- ב. סך כל הרכיבים שיש להביאם בחשבון שכר העבודה לענין פיצויי הפיטורים
הוא ..... ש"ח

4. הפיצויים הנתבעים:

סה"כ סכום פיצויי הפיטורים המגיעים הוא סך ..... ש"ח

על חשבון פיצויי פיטורים קיבלתי ביום ..... סך ..... ש"ח

יתרת פיצויי הפיטורים הנתבעת היא סך ..... ש"ח

5. פרטי הדרישה לתשלום פיצויי הפיטורים או פיצויי ההלנה:

- א. בתאריך ..... ביקשתי מהמעביד את התשלום הנ"ל
- ב. בתאריך ..... דרשתי בכתב את התשלום הנ"ל (העתק הדרישה רצ"ב)

6. פרטי תשובת המעביד או תגובתו:

.....

.....

.....

.....

חתימת התובע / ת-

העובד / ת

.....

תאריך

טופס 4

(תקנה 13(ג))

ב. .... מס' התיק .....

תביעה לתשלום קצבה

.....

נגד

.....

אני החתום מטה מבקש את כב' בית-הדין לפסוק תשלום קצבה, ופיצוי הלנת קצבה או הפרשי הצמדה וריבית, ומוסר פרטים אלה:

פרטי התובע / ת:

שם משפחה ..... שם פרטי ..... מס' ת"ז .....

מען .....

מיקוד ..... טל' ..... פקס' .....

פרטי הנתבע/ים:

שם המעביד / המפעל .....

מען .....

מיקוד ..... טל' ..... פקס' .....

או

שם קופת הגמל .....

מען .....

מיקוד ..... טל' ..... פקס' .....

פרטי התביעה

1. פרטי הקצבה המגיעה:

א. עבור חודש ..... קצבה בסך ..... ש"ח

ב. עבור חודש ..... קצבה בסך ..... ש"ח

ג. עבור חודש ..... קצבה בסך ..... ש"ח
ד. עבור חודש ..... קצבה בסך ..... ש"ח
סה"כ קצבה סך ..... ש"ח

2. על חשבון הקצבה קיבלתי ביום ..... סך ..... ש"ח
יתרת הקצבה הנתבעת ..... סך ..... ש"ח

3. פרטי הדרישה לתשלום הקצבה:

א. בתאריך ..... ביקשתי מהמעביד / מקופת הגמל* את תשלום הקצבה
ב. בתאריך ..... דרשתי בכתב את תשלום הקצבה (העתק הדרישה רצ"ב)
4. פרטי תשובת המעביד / קופת הגמל* או תגובתו: .....

.....
.....

.....
.....
חתימת התובע/ת-
העובד/ת
תאריך

* מחק את המיותר.

טופס 5

(תקנה 27(ב))

בבית הדין האזורי

ב ..... מס' התיק .....

דרישה להגיש כתב הגנה והזמנה לדין

.....

נגד

.....

אל ..... המען .....

הואיל ו ..... הגיש לבית הדין האזורי ב .....

תובענה נגדך, כמפורט בתובענה המצורפת בזה, הינך נדרש על פי החלטת בית הדין, להגיש כתב הגנה, תוך ..... ימים

מיום שהומצאה לך דרישה זו, והינך מוזמן להתייצב לדיון מוקדם / להוכחות ביום ..... בשעה .....

אם לא תגיש כתב הגנה כאמור, או אם לא תתייצב לדיון ביום ובשעה כאמור, תהא לתובע הזכות לקבל פסק-דין שלא בפניך, ויהא בית הדין רשאי ליתן פסק-דין נגדך על יסוד כתב התביעה בלבד.

.....

.....

חתימת מזכיר בית
הדין

תאריך

.....

חותמת

* מצ"ב טופס 6/7/8* ככתב הגנה בתביעה לתשלום שכר עבודה / פיצויי פיטורים / קצבה*

.....

* מחק את המיותר.

טופס 6

(תקנה 32 (א)(1))

בבית הדין האזורי לעבודה

מס' התיק .....

ב .....

כתב הגנה בתביעה לתשלום שכר עבודה

.....

נגד

.....

אני החתום מטה מבקש את כב' בית-הדין לדחות את תביעת התובע לתשלום שכר עבודה, ופיצויי הלנת שכר, ומוסר פרטים
אלה:

פרטי התובע/ת:

שם משפחה ..... שם פרטי ..... מס' ת"ז .....

מען .....

מיקוד ..... טל' ..... פקס' .....

1. שם המעביד / המפעל .....
מען .....
מיקוד ..... טל' ..... פקס' .....

2. שם המעביד / המפעל .....
מען .....
מיקוד ..... טל' ..... פקס' .....

3. המען בו בוצעה העבודה .....

פרטי ההגנה

הנתבע מכחיש את האמור בסעיפים מספר ..... שבכתב התביעה מהטעמים המנויים

להלן:

1. תגובת הנתבע לגבי זכאותו של התובע לתשלום השכר:

.....
.....

2. טענות הנתבע לעניין רכיבי השכר הנתבע / גמול עבור עבודה בשעות נוספות ובימי מנוחה / דמי חופשה / תמורת חופשה / פדיון חופשה / אחרים:

.....
.....

3. טענות הנתבע לגבי חישוב הרכיבים של השכר הנתבע / גמול עבור עבודה בשעות נוספות ובימי מנוחה / דמי חופשה / תמורת חופשה / פדיון חופשה / אחרים:

.....
.....

4. טענות הנתבע לגבי תקופת הפיגור בתשלום השכר הנתבע / גמול עבור עבודה בשעות נוספות ובימי מנוחה / דמי חופשה / תמורת חופשה / פדיון חופשה / אחרים:

.....
.....

5. טענות הנתבע לגבי הסיבות להלנת השכר הנתבע / גמול עבור עבודה בשעות נוספות ובימי מנוחה / דמי חופשה / תמורת חופשה / פדיון חופשה / אחרים ונימוקים להפחתה או ביטול פיצויי ההלנה:

.....
.....

6. נימוקי הגנה אחרים ונוספים:

.....
.....

.....
תאריך
.....
חתימת הנתבע / ים

טופס 7

(תקנה 32(א)(2))

בבית הדין האזורי לעבודה

..... ב
..... מס' התיק

כתב הגנה בתביעה לתשלום פיצויי פיטורים

.....
נגד
.....

אני החתום מטה מבקש את כב' בית-הדין לדחות את תביעת התובע לתשלום פיצויי פיטורים, ופיצויי הלנת פיצויי פיטורים או הפרשי הצמדה וריבית, ומוסר פרטים אלה:

פרטי התובע/ת:

שם משפחה ..... שם פרטי ..... מס' ת"ז .....

מען .....

מיקוד ..... טל' ..... פקס' .....

פרטי הנתבע/ים:

1. שם המעביד / המפעל .....

מען .....

מיקוד ..... טל' ..... פקס' .....

2. שם המעביד / המפעל .....

מען .....
מיקוד ..... טל' ..... פקס' .....

פרטי ההגנה

הנתבע מכחיש את האמור בסעיפים מספר ..... שבכתב התביעה מהטעמים המנויים

להלן:

1. תגובת הנתבע לגבי זכאותו של התובע לתשלום פיצויי פיטורים:

.....
.....

2. נימוקי הנתבע לשלילת פיצויי הפיטורים בנסיבות הנדונות:

.....
.....

3. נימוקי הנתבע לענין תקופת העבודה ורציפותה:

.....
.....
.....

4. טענות הנתבע לענין רכיבי השכר שיש לקחת בחשבון לצורך חישוב פיצויי הפיטורים:

.....
.....

5. טענות הנתבע לגבי חישוב פיצויי הפיטורים הנתבעים:

.....
.....

6. טענות הנתבע לגבי תקופת הפיגור בתשלום פיצויי הפיטורים הנתבעים:

.....
.....

7. טענות הנתבע לגבי הסיבות להלנת פיצויי הפיטורים ונימוקים להפחתה או ביטול פיצויי ההלנה:

.....
.....

8. נימוקי הגנה אחרים ונוספים:

.....
.....

.....
חתימת הנתבע / ים

.....
תאריך

טופס 8
(תקנה 32(א)(3))

בבית הדין האזורי לעבודה

..... ב
..... מס' התיק

כתב הגנה בתביעה לתשלום קצבה

.....
נגד
.....

אני החתום מטה מבקש את כב' בית-הדין לדחות את תביעת התובע לתשלום קצבה, ופיצויי הלנת קצבה או הפרשי הצמדה וריבית, ומוסר פרטים אלה:

פרטי התובע/ת:

שם משפחה ..... שם פרטי ..... מס' ת"ז .....

..... מען

..... מיקוד ..... טל' ..... פקס' .....

פרטי הנתבע/ים:

..... שם המעביד / המפעל

..... מען

..... מיקוד ..... טל' ..... פקס' .....

או

..... שם קופת הגמל

מען .....

מיקוד ..... טל' ..... פקס' .....

פרטי ההגנה

הנתבע מכחיש את האמור בסעיפים מספר ..... שבכתב התביעה מהטעמים המנויים

להלן:

1. תגובת הנתבע לגבי זכאותו של התובע לתשלום הקצבה:

.....
.....

2. טענות הנתבע לעניין רכיבי השכר הנלקחים בחשבון לצורך חישוב הקצבה:

.....
.....

3. טענות הנתבע לגבי שיעור הקצבה:

.....
.....

4. טענות הנתבע לגבי תקופת הפיגור בתשלום הקצבה:

.....
.....

5. טענות הנתבע לגבי הסיבות להלנת הקצבה ונימוקים להפחתה או ביטול פיצויי ההלנה, או הפרשי ההצמדה והריבית:

.....
.....

6. נימוקי הגנה אחרים ונוספים:

.....
.....

.....

חתימת הנתבע / ים

.....

תאריך

בבית הדין האזורי

ב ..... מס' התיק .....

הזמנה לעד

.....
נגד
.....

אל ..... המען .....
הינך נדרש בזה להתייצב בבית-הדין הנ"ל ביום ..... בשעה .....

לפני כב' השופט / הרשם ..... בתיק ..... כדי להעיד / כדי להמציא לבית-הדין את המסמכים
דלהלן: .....

.....
אם לא תופיע להעיד על פי הזמנה זו/אם לא תמציא את המסמכים כאמור, רשאי בית הדין לכוף הופעתך בהתאם לחוק, וגם
להטיל עליך, אף שלא בפניך, קנס או מאסר תמורתו.
הוצאותיך ישולמו כפי שיוורה בית-הדין.

הינך מוזמן לפי בקשת .....
עו"ד .....

.....
חתימת מזכיר בית
הדין
.....
תאריך

חותמת

טופס 10
(תקנה 54)

בבית הדין האזורי

ב ..... מס' התיק .....

נגד

אל: משטרת ישראל
ניתן בזה צו לכפיית ההתייצבות של

שמענו הוא בבית הדין הנ"ל,

לפני כב' השופט / הרשם ביום בשעה

הנ"ל ישוחרר בערבות עצמית של ש"ח / או בערבות

של ו בערבון כספי בסך ש"ח.

חתימת השופט /

הרשם

תאריך

חותמת

טופס 11

(תקנה 62)

בבית הדין האזורי לעבודה

ב מס' התיק

ערעור לפי חוק שירות המדינה (גימלאות) [נוסח משולב], התש"ל-1970

נגד - המערער

נגד

הממונה על תשלום גימלאות / נציב שירות המדינה* - המשיב

מוגש בזה ערעור על החלטת הממונה על תשלום גימלאות / נציב שירות המדינה*

מיום בתיק מס' .....

1. פרטי המערער:

שם משפחה שם פרטי מס' ת"ז

מען

מיקוד טל' פקס'

2. התאריך שבו הגיעה למערער החלטה / החלטת הביניים של הממונה / נציב שירות

המדינה*:

3. מצורפת בזה ההחלטה / החלטת הביניים של הממונה / נציב שירות המדינה*

4. נימוקי הערעור (כל נימוק בנפרד ובצורה תמציתית): .....

.....

(במידת הצורך צרף גליון נוסף)

5. הסעד המבוקש: .....

אני מוותר / אינני מוותר* על השמעת טענותי בפני בית הדין.

6. המסמכים המצורפים לכתב ערעור זה הם (פירוט): .....

.....

.....

.....

.....

חתימת המערער

.....

תאריך

* מחק את המיותר.

טופס 12

(תקנה 69)

בבית הדין האזורי לעבודה

מס' התיק .....

ב .....

ערעור לפי חוק שירות התעסוקה, התשי"ט-1959

המערער - .....

נגד

שירות התעסוקה - לשכת שירות התעסוקה .....

מוגש בזה ערעור על החלטת ועדת העררים ליד לשכת שירות התעסוקה .....

מיום .....

1. פרטי המערער:

שם משפחה ..... שם פרטי ..... מס' ת"ז .....

מען .....

מיקוד ..... טל' ..... פקס' .....

2. התאריך שבו הגיעה לידיעת המערער החלטת ועדת העררים: .....

3. מצורפת בזה החלטת ועדת העררים נשוא ערעור תעסוקה זה.

4. נימוקי הערעור (כל נימוק בנפרד ובצורה תמציתית): .....

.....

(במידת הצורך צרף גליון נוסף)

5. הסעד המבוקש: .....

אני מוותר / איננו מוותר* על השמעת טעמתי בפני בית הדין.

6. המסמכים המצורפים לכתב ערעור זה הם (פירוט): .....

.....

.....

.....

חתימת המערער

.....

תאריך

* מחק את המיותר.

טופס 13

(תקנה 78(ג))

בבית הדין האזורי לעבודה

מס' התיק .....

ב .....

ערעור על החלטת רשם בתובענה לתשלום שכר עבודה / קצבה

.....

נגד

.....

1. פרטי המערער:

שם משפחה ..... שם פרטי ..... מס' ת"ז .....

או שם המעביד / מפעל .....

מען .....
מיקוד ..... טל' ..... פקס' .....

2. פרטי המשיב/ה:

שם משפחה ..... שם פרטי ..... מס' ת"ז .....
או שם המעביד / מפעל .....
מען .....
מיקוד ..... טל' ..... פקס' .....

3. אני מערער בזאת על החלטת רשם בית הדין האזורי, בתובענה לשכר עבודה / קצבה בדיון מס' .....

4. ההחלטה ניתנה בפני ביום ..... ההחלטה ניתנה שלא בפני והומצאה לי ביום ..... *

5. אלה נימוקי הערעור:

.....
.....

6. המערער מבקש מבית הדין:

.....
.....

.....	.....
חתימה	תאריך

* מחק את המיותר.

י"ח בתשרי התשנ"ב (26 בספטמבר 1991)

דן מרידור
שר המשפטים

[1] ק"ת 5394, התשנ"ב (24.10.1991), עמ' 345.

תיקונים: ק"ת 5460, התשנ"ב (21.7.1992), עמ' 1374;

ק"ת 6328, התשס"ד (5.7.2004), עמ' 757 (ת"ט בק"ת 6332, התשס"ד, עמ' 882);

ק"ת 6815, התש"ע (23.9.2009), עמ' 2;

ק"ת 7001, התשע"א (26.5.2011), עמ' 963;

ק"ת 7188, התשע"ג (6.12.2012), עמ' 242;

ק"ת 7231, התשע"ג (12.3.2013), עמ' 870 [התשע"ג (מס' 2)];

ק"ת 7697, התשע"ו (2.8.2016), עמ' 1714 (ת"ט בק"ת 7718, התשע"ז, עמ' 8);

ק"ת 9045, התשפ"א (31.12.2020), עמ' 1316.

[2] הוראות בדבר הגשת מסמך אלקטרוני לבתי המשפט ולבתי הדין לעבודה פורסמו בי"פ 9338, התשפ"א, עמ' 2651.

//